

Rossana Cochisa in
ki sta pripadala tol-
bandita Vallanzasca
mašla na zatožni klopi
sti zloglasnega «ordine

NA VČERAŠNJI RAZPRAVI V DEŽELNEM SVETU

NIHČE NE MORE PREPREČEVATI DVOJEZIČNEGA POSLOVANJA KGS

Slovenščina mora postati v javnih upravah enakovredna italijanščini

Nasja javnost je gotovo seznanjena s položajem, v katerem deluje Kraška gorska skupnost, oziroma ne deluje, saj je njeno delovanje pač vezano na statut, ki pa ga pristojni deželni organi še niso odobrili. To pa zaradi dvojezičnosti statuta, ki je sprožil reakcije tistih krogov, ki se nečejo sprijazniti s stvarnostjo novih političnih organov, ki imajo za svoj cilj razvoj narodnostnih in jezikovnih pravic naše narodnostne skupnosti.

V dolgem razdobju pričakovanja, da bi vendarle prišlo do odobritve statuta, je gorska skupnost nadaljevala krog posvetovanj z družbenopolitičnimi in gospodarskimi organizacijami. Tako so tudi v deželnem svetu predstavniki KPI (Colli, Lovriha, Zorzenon, Tonel, Donadel), PSI (Zanfagnini, Devetag) in SSK (Stanič, Lovriha, Zorzenon) naslovili še dve interpelaciji, na katere je včeraj odgovoril predsednik Comelli, na prvi letostni seji deželnega sveta.

Kot že večkrat, se je tudi tokrat Comelli skliceval na suvereno državo nad avtonomnimi krajevnimi ustanovami. Kot vsakokrat, ko gre za kakšno narodnostno vprašanje, so na krajevni ravni vse preveč sklicevale na odločitve v Rimu. Podobne izjave smo slišali iz ust predsednika deželnega odbora, po katerem bi se moral v vseh krajevnih organih uporabljati le uradni italijanski jezik. V primeru KGS pa bi se po besedah predsednika Comellija poročila cela vrsta problemov, ki so trenutno nerešljivi. Sklepeval se je tudi na posebno vladno komisijo za proučevanje problemov slovenske narodnostne skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini, ki naj bi bil trenutni edini organ za reševanje teh problemov.

Po dosedanjih zakonodajah je za krajevne organe, ki so dovoljujejo rabo slovenskega jezika, le v tistih javnih organih, ki so vključeni v 193. člen odloka vojaške zavezniške vlade z dne 2. sep. 1949, kar jasno pravi o anarhističnem statusu, ki ga imajo pristojne oblasti do tega problema.

Ta odgovor je seveda izzval ostro reakcijo in ogorčenost interpellantov. Komunist Lovriha je dejal, da je odgovor nesprejemljiv in za slovensko narodnostno skupnost poniževalen. Nepojmljivo je, da se Slovencem preprečuje raba materinega jezika, saj tega ne predvideva noben zakon. S tem odgovorom si deželni odbor sprejema vso odgovornost. Tudi za predstavnika SSK štoko je ta odgovor nesprejemljiv. Vprašanje se mora rešiti na krajevni ravni, vsako sklenitev na posebno vladno komisijo pa je neumestno. Slovenski jezik mora postati enakopraven italijanskemu in nihče ne bo preprečil, da se bodo Slovenci izražali v svojem jeziku, ker je to njihova prva pravica.

Tudi komunist Colli je bil z odgovorom nezadovoljen. Deželni odbor ne sme čakati na zaključke posebne vladne komisije, problem mora biti nujno rešen na krajevni ravni. Za

V ZVEZI Z URBANISTIČNIMI PROBLEMI NA KRASU

Predstavninstvo kraškega prebivalstva še enkrat izreklo županu svoje zahteve

Glavna zahteva je, da bi občina upoštevala predloge o popravkih variante

Številna delegacija koordinacijskega odbora za vzhodni Kras, ki vključuje predstavnike vseh krajevnih organizacij iz Bazovice, Grope, Padrič, Trebč in ob Banov, se je včeraj v spremstvu občinskih svetovalec Wilhelma in Dolharia spet sestala na županstvu z županom Spaccinjem in odborniki za urbanistične probleme Krasa ter še enkrat izrazila svoje zahteve.

Znano je namreč, da je občinski svet sprejel pred meseci varianto splošnega regulacijskega načrta, ki obsega tudi perimetracijo kraških vasi, dolocitev površin za javne storitve ter dolocitev površin za razvoj kmetijstva. Varianta ni v celoti zadovoljiva kraškega prebivalstva, ki je menilo, da načrtovalci niso upoštevali v zadostni meri predlogov, ki jih je izdelal koordinacijski odbor ob sodelovanju izvedencev posebne komisije SKGZ. Zato so tudi vložili celo kopico prijav, o katerih sedaj razpravlja posebna občinska komisija in bi moral v kratkem razpravljati tudi občinski svet.

Osnovno vprašanje, ki si ga torej Kraševci zastavljajo in ki je bilo zastavljeno tudi na včerajšnjem srečanju, je vprašanje, kdaj bodo končno uredili urbanistične zadeve na Krasu tako, da se ljudem ne bo treba izseljevati in da jim bo omogočen skladen gospodarski, družbeni in kulturni razvoj. To pa seveda pomeni upoštevati popravke k že sprejeti varianti, kakršne so razne organizacije s koordinacijskim odborom na čelu predložile.

Na srečanju je nato prišla na dan še cela vrsta drugih manjših in večjih problemov, ki niso neposredno in strogo vezani na varianto regulacijskega načrta, ki pa ravno tako že dolgo čakajo na ustrezno rešitev. Med temi je problem otroškega vrta v Bazovici, za katerega je združenje staršev že nakazalo možno rešitev in se konkretno dogovorilo z odbornikom Benjigom za namestitev montažnega poslopja, a zaenkrat ni bilo konkretnega odgovora od občine. Župana so nadalje seznanili z dejstvom, da občina, kljub večkratnim zahtevam ni obnovila SD Jarja pogodb za uporabo športnega igrišča ter z vrsto drugih problemov, ki si jih je župan skrbno zabeležil in obljubil, da se bo zavezal za njihovo rešitev. Glede variante same in predlogov za njeno izboljšanje pa je dejal, da je komisija, ki te predloge oziroma prizive pregleduje, izkazala vso pripravljenost, da v največji možni meri upošteva stvarne zahteve in potrebe kraškega prebivalstva.

Že v samem začetnem načrtu so zaobjeli predlogi, ki jih je dalo to prebivalstvo po svojem koordinacijskem odboru in konzultji. Je poudaril župan in dodal, da predstavlja varianto nov način urbanističnega reševanja problemov. Zato je bil na koncu, da bi moral občinski svet sprejeti te popravke, preden mu preteče mandatna doba.

VČERAJ V KONFERENČNI DVORANI GLAVNE BOLNIŠNICE

Prikaz raziskave znanstvene komisije o vlogi nove bolnišnice na Katinari

Tehnično komisijo je aprila 1976 imenovala dežela, da bi izpolnila prejšnje načrte o funkcionalnosti nove bolnišnice - Kritične pripombe sindikalnih in političnih organizacij

Včeraj je bilo v konferenčni dvorani glavne bolnišnice srečanje, na katerem so predstavili sad raziskave posebne študijske komisije o položaju v bolnišnicah v Trstu, s posebnim ozirom na novo bolnišnico na Katinari. Komisijo je aprila leta 1976 imenovala dežela, da bi proučila v prvi vrsti znanstvene, tehnične in organizacijske probleme nove nastajajoče bolnišnice in vse to povežala s splošnim stanjem zdravstva v deželi in tržaški pokrajini.

Srečanje je odprl deželni odbornik za zdravstvo Romano, ki je poudaril velik doprinos študijske komisije pri ugotavljanju in načrtovanju bodočih smernic delovanja bolnišnice na Katinari. To raziskovalno delo, je nadaljeval odbornik Romano, bo v dobrušni meri pripomoglo, da bo imela tržaška prebivalstvo funkcionalno in moderno zdravstveno oskrbo. Sledil je nagovor predsednika splošne bolnišnice iz Trsta odv. Morgere, ki je poudaril predvsem tehnično plat dela posebne komisije.

Član tehnično-znanstvene komisije prof. Beguinit je nato obrazložil metodologijo opravljenega dela. Predvsem je šlo za razčlenbo treh posebnih vprašanj, in sicer vprašanje dopolnitvenih del na nastajajočem objektu, vprašanje zdravstvenega zavarovanja, ki ga bo bolnišnica na Katinari opravljala in vprašanje optimalnega modela funkcioniranja nove ustanove. Raziskovalno delo, je poudaril prof. Beguinit, je sad sinteziranja doprinosov, ki so ga o problematiki dale politične, sindikalne in druge ustanove v deželi. Predvsem je treba poiskati najboljšo obliko usklajevanja primarnega delovanja bolnišnice z didaktičnimi potrebami univerze, saj bo imela na Katinari svoje prostore tudi medicinska fakulteta. Prof. Beguinit je nato govoril tudi o restrukturizaciji obstoječih bolnišniških objektov v Trstu, ki danes ne morejo nuditi več optimalne zdravstvene oskrbe. Seveda bo za tak naveden potrebnih veliko finančnih sredstev, posebno če pomislimo, da bo treba novo bolnišnico opremiti z najsoodobnejšimi aparaturami. Sad raziskave je torej izpolnitev prednesenega načrta in bo v mnogem pripomogla k resnični uresničitvi zadanih programov.

V razpravi, ki je sledila, se je vključil tudi rektor tržaške univerze prof. de Ferra, ki je poudaril doprinos univerze pri uresničevanju tega kliničnega centra, kar bo dobila mesto tudi medicinska fakulteta. Predstavniki političnih (KPI) in sindikalnih organizacij pa se z raziskavo študijske komisije niso strinjali, saj menijo, da je preveč splošno in predvideva stroške, ki jih dežela ne bo mogla kriti. Gre za nadaljnjih 25 milijard lir, ta vsota pa se bo s časom dvignila, če ne bo nova bolnišnica kmalu dograjena. Študija ima po mnenju govornikov mnogo vrzeli, predvsem pa je sporno vprašanje prostorov, ki so namenjeni univerzi.

Zanimivo pa je na koncu vendarle ugotoviti, da ni nihče omenil, kdaj bo lahko v novo bolnišnico na Katinari vstopil prvi bolnik.

Prometni režim med škedenjskim pustom

V Škedenju bo od jutri dalje tradicionalna pustna manifestacija. Dedič na bo promet oviral poteka praznovanja, je tržaška občina za obdobje od 2. t.m. do srede, 8. februarja, »poljela nekaj ukrepov glede cestnega režima. Tako bo prepoved vožnje po škedenjski cesti od 13.30 do 24. ure, v neželjo od 14. do 24., v torek,

NA SINOČNJI SEJI TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

NADALJEVANJE UMIRJENE PRORAČUNSKE RAZPRAVE

Komunist Monfalcon je v svojem posegu kritiziral zastoj pri poimenovanju ulic po zaslužnih Slovencih

Zelo umirjen ton se je ohranil tudi pri včerajšnjem drugem obroku razprave o proračunu tržaške občine za leto 1978 v posegih liberalca Varijaha, načelnika svetovalske skupine KPI Monfalcona in misovskega federala Giacometija. Predstavniki KPI, ki je imel bolj vsestranski namen poseg o smernicah proračunskega dokumenta, je že uvodoma obžaloval razvečenost razprave in majhno zanimanje, s katerim jo svet spremlja. Za to je krivil občinski odbor, češ da ni predhodno pripravil nekaj aktov, kot na primer obratni primanjkljaj ACEGAT za leto 1976, ki bi moral biti temelj za diskusijo. Ker je letošnji proračunski fotografija lanskega in prejšnjih skozni lečo decembrskega vladnega dekreta, se razprava naravno pretvarja v oceno delovanja občinske uprave od leta 1972 dalje. Opozoril je na najhujše probleme, ki jih je treba rešiti pred razpustom občinskega sveta: odločitev o ugovorih glede urbanističnih variant, prilagoditev skrbstvenih služb novi vlogi krajevnih uprav v smislu zakona o decentralizaciji pristojnosti, dejansko uvajanje zdravstvene reforme in preustroj osebja. Obdobil je od Liberalca, arhitekta Varijaha, je obravnaval predvsem urbanistična vprašanja, pri čemer je kritiziral upravo, da ni uvedla v regulacijski načrt urbanističnih posledic osimskih sporazumov in se zavezal za ureditev javnih parkirišč. Giacometij se je pohvalil, da misovski poboljša ne napačno več Slovencev in njihovih ustanov.

V upravnem delu se je občinski svet odobril vrsto sklepov in imenoval 7 predstavnikov v pokrajinski šolski svet in po 3 v dva okrajna.

SINOČI V ROSSETTIJU

Staromodna drama »Zaton« z Randonejem

Izven abonmaja j: sinoči nastopila v gledališču Rossettijska skupina Salvo Randoneja z dramo neronskega pisatelja Renata Simonija »Zaton«. Delo je bilo v izvirniku napisano v narečju, kasneje pa prepisano v knjižni jezik. Pred vojno so se z njim z različnim uspehom spoprijemale številne igralske skupine, po vojni pa je šlo v pozabo.

Gre za zgodbo nekakšnega družinskega tringa – grofa in župana, ki je zaverovan v moč lastnega prepričanja, da je nad vse, da ima vedno prav in da je ni moči izven njega, ki bi mu mogla ukazovati. Ob njem nastopajo njegova mati, ostarela, a še vedno stebra družina, njegova žena, župnik, občinski sluga in razočarani učitelji, ki išče pri županu službo občinskega učitelja. To do župana (v osebi Salva Randoneja) ga zavrne, češ, kakšen pouk bo vendar lahko dal otrokom učitelj, ki je nagnal ženo, ker ga je varala. V obupu in razočaranju pa mu učitelj vrže v obraz, da tudi njegova žena ni bila nekdo nič boljša, kot je bila njegova.

Prej zaverovanemu vase se župan ob tem odkrivi, ki mu ga nehoti potrdi tudi župnik, začne podirati njegov svet moči in idealov, dokopile se v lastni muki, ki je dotle ni poznal, do spoznanja, da je živel v lažni iluziji in se razočaran odpravi življenja.

Dokaj staromodno zasnovana družinska tragedija, ki je tako ostala tudi v režiji in sceni, v Randonejevi interpretaciji ni mogla delovati sodobno in dovolj prepričljivo, čeprav je po drugi strani Randone ponovno izprizolil svoje visoko profesionalno ravnanje. Tudi ostali člani skupine, zlasti Cesarina Gheraldi, Neda Naldi, Adriano Micantoni, Massimiliano Mantuano, Davide Maggio in Edoardo Bertoli so igrali ubrano v slogu te staromodne družinske tragedije. Ne preveč številno občinstvo je bilo na koncu radodarno z aplavzi.

Dolinski župan Švab na vljudnostnem obisku pri vladnem komisarju

Dolinski župan Edvin Švab je bil včeraj jutraj na vljudnostnem obisku pri novem vladnem komisarju Mazzau. Obisk je bil namenjen razpravi o dolinski podzupan Marino Pečenik, ki je gostu razkazal prostore doma, arh. Dušana Valencija pa je deželnemu odborniku pokazala in obrazložila načrt nove občinske knjižnice.

V nadaljevanju svojega obiska si je deželni odbornik ogledal tudi spomenik padlim v NOB, nakar se je gostiteljem zahvalil za prisrčen sprejem.

Deželni odbornik Mizau gost dolinske občine

Včeraj jutraj si je deželni odbornik za šolstvo in kulturne dejavnosti Mizau ogledal razstavo slikarja Staneta Zerjaka, ki je v prostorih dolinskega kulturnega doma France Prešeren. Spremljal ga je dolinski podzupan Marino Pečenik, ki je gostu razkazal prostore doma, arh. Dušana Valencija pa je deželnemu odborniku pokazala in obrazložila načrt nove občinske knjižnice.

Z ZADNJE SEJE VODILNEGA ODBORA TRGOVINSKE ZBORNICE

V Trstu zagotoviti dovolj tovora za kontejnerske zveze s čezmornjem

Ponovno v ospredju vprašanje turističnega pristana - Ravnateljske posle začasno prevzel odv. Calandra iz Benetk

Na zadnji seji vodilnega odbora trgovinske zbornice je predsednik dr. Modiano poročal o stikih, ki jih je imel na pristojnih ministrstvih v Rimu v zvezi z vprašanjem carinjenja tekstilnih in železarskih izdelkov v Trstu. Ministrski Pandolfini je Modiano obrazložil, da mora biti tržaška carinarnica usposobljena za redno operiranje s tem blagom, saj je od tega odvisen dober del splošnega tržaškega gospodarstva. Podobno stališče so v Rimu zavzele tudi sindikalne organizacije, v kratkem pa bo pri ministru za finance nastopilo tudi ožje odposlancev trgovske zbornice.

Na seji so nadalje obravnavali problem pomorskih zvez iz Trsta čez morje. V tej zvezi so prisotni izrazili pričakovanje, da se bo tudi v prihodnje redno nadaljevala kontejnerska zveza z Daljnim vzhodom, ki jo je leta 1976 vzpostavil konzorcij Men-Club. Prav tako je upati, da bo Tržaški Lloyd res lahko vzpostavil se v tem letu kontejnersko zvezo z Južno Afriko, kakor je bilo svoj čas napovedano. V obeh primerih pa se je treba v Trstu resno zavzeti za to, da bo za te kontejnerske progi vedno dovolj blaga na razpolago.

Razprava je nadalje zajela vprašanje turističnega pristana, ki naj bi ga uredil v našem mestu in za katerega naj bi skrbela nova organizacija »Assonautica«. Pobuda je nalezla na ugoden odziv in v kratkem se bo s tem problemom glob-

SINOČI V SLOVENSKEM KLUBU

Čudovita pot v orientalski svet

Sinoči so prijatelji in simpatizerji Slovenskega kluba doživeli enkratno večer. Matjaž Garzaroli, Vojteh Ravnikar in Jure Kobe (ki je bil sicer odsoten) so občinstvo popeljali v čudni orientalski svet in to na poseben nov, svojeresten način. Svoje pripovedovanje o prehodih čez reko Gandak niso posredovali po eustnem izročilu, vse je bilo posneto na magnetofonski trak, tako komentar kot tudi tipična glasba. Barvni dopolnitvi pa so pričarali ozračje, ki je za naše pojme nenavadno. Udeleženci ekspedicije so prikazali predvsem psihološka občutja, ki so jih spremljala na dolgi poti, podžalivanje narave, časa, orientalske šenske. Velik poudarek so dali na kulturo arhitekture, predvsem pa so obravnavali tamkaj živeče ljudstvo. Izjemno zanimivo so bili tudi razmisleki o estetiki, filozofiji in v podobnih plaseh.

Občinstvo je ob prikazovanju 800 diapozitivov nadvse uživalo in lahko rečemo, da je preživelo izjemno kulturni večer.

OBVESTILO

Obveščamo naročnike Primorskega dnevnika pri Sv. Ivanu in delno v središču mesta, da bodo od sedaj dobivali Primorski dnevnik vsak dan (in ne samo ob nedeljah) na dom po novem raznašalcu in ne več po pošti.

Razna obvestila

KRAŠKI PUST 1978. V predpustnem času se bodo na Opcinah domače gostilne razporedile v sledečih dnevih in vam nudile pristno domačo hrano ob zvokih harmonike: danes, 1. februarja gostilna Simonij, jutri, 2. februarja gostilna Valerija in 3. februarja gostilna Veto.

SD Polet priredi v torek, 7. februarja, ob 20. uri spustni ples v dvorani Prosvetnega doma na Opcinah. Vstop samo z vabilom, ki so na razpolago v trgovini čevljev Malalan na Opcinah, Proseška ulica 18, tel. 212136. Igra orkester Taims.

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 1. februarja
IGNAC
Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 17.10 – Dolžina dneva 9.43 – Luna vzide ob 0.56 in zahodi ob 11.25.
Jutri, ČETRTEK, 2. februarja
SVEVNICA

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 7.9 stopinje, najnižja 5.1, ob 13. uri 7.8 stopinje, zračni tlak 1010.2 mb, ustaljen, vlaga 58-odstotna, nebo skoraj jasno, veter 7 km na uro zahodni, morje razgibano, temperatura morja 8.9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 31. januarja 1978 je v Trstu umrl 22 ljudi.

UMRLI SO: 82-letna Francesca Koder vd. Gomionik, 64-letni Carlo Gerzeli, 74-letna Anna Norio vd. Derossi, 58-letna Adele Romio por. Deschermi, 55-letna Clara Percovich vd. Chermoli, 75-letni Emilio Sumi, 69-letni Antonio Lombardo, 36-letna Bora Pirc por. Cernic, 74-letni Giuseppe Turchetti, 69-letni Pavel Bastiančić, 77-letni Giuseppe Verh, 75-letni Agneta Minin, 80-letna Domenica Liprian vd. Tenci, 90-letna Lucia Piccoli vd. Marin, 79-letna Anna Mamilovich vd. Angaro, 77-letna Giuseppina Zahar vd. Tiepolo, 83-letna Giuseppina Brecevic vd. Maicus, 74-letna Carla Giuliani vd. Ruzzier.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2.
(od 8.30 do 13. in od 18. do 20.30)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

LEKARNE V OKOLICI

Boljuncet: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opcine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-114; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sečljan: tel. 209-197; Zavjave: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

Z ZADNJE SEJE VODILNEGA ODBORA TRGOVINSKE ZBORNICE

V Trstu zagotoviti dovolj tovora za kontejnerske zveze s čezmornjem

Ponovno v ospredju vprašanje turističnega pristana - Ravnateljske posle začasno prevzel odv. Calandra iz Benetk

Na zadnji seji vodilnega odbora trgovinske zbornice je predsednik dr. Modiano poročal o stikih, ki jih je imel na pristojnih ministrstvih v Rimu v zvezi z vprašanjem carinjenja tekstilnih in železarskih izdelkov v Trstu. Ministrski Pandolfini je Modiano obrazložil, da mora biti tržaška carinarnica usposobljena za redno operiranje s tem blagom, saj je od tega odvisen dober del splošnega tržaškega gospodarstva. Podobno stališče so v Rimu zavzele tudi sindikalne organizacije, v kratkem pa bo pri ministru za finance nastopilo tudi ožje odposlancev trgovske zbornice.

Na seji so nadalje obravnavali problem pomorskih zvez iz Trsta čez morje. V tej zvezi so prisotni izrazili pričakovanje, da se bo tudi v prihodnje redno nadaljevala kontejnerska zveza z Daljnim vzhodom, ki jo je leta 1976 vzpostavil konzorcij Men-Club. Prav tako je upati, da bo Tržaški Lloyd res lahko vzpostavil se v tem letu kontejnersko zvezo z Južno Afriko, kakor je bilo svoj čas napovedano. V obeh primerih pa se je treba v Trstu resno zavzeti za to, da bo za te kontejnerske progi vedno dovolj blaga na razpolago.

Razprava je nadalje zajela vprašanje turističnega pristana, ki naj bi ga uredil v našem mestu in za katerega naj bi skrbela nova organizacija »Assonautica«. Pobuda je nalezla na ugoden odziv in v kratkem se bo s tem problemom glob-

SINOČI V SLOVENSKEM KLUBU

Čudovita pot v orientalski svet

Sinoči so prijatelji in simpatizerji Slovenskega kluba doživeli enkratno večer. Matjaž Garzaroli, Vojteh Ravnikar in Jure Kobe (ki je bil sicer odsoten) so občinstvo popeljali v čudni orientalski svet in to na poseben nov, svojeresten način. Svoje pripovedovanje o prehodih čez reko Gandak niso posredovali po eustnem izročilu, vse je bilo posneto na magnetofonski trak, tako komentar kot tudi tipična glasba. Barvni dopolnitvi pa so pričarali ozračje, ki je za naše pojme nenavadno. Udeleženci ekspedicije so prikazali predvsem psihološka občutja, ki so jih spremljala na dolgi poti, podžalivanje narave, časa, orientalske šenske. Velik poudarek so dali na kulturo arhitekture, predvsem pa so obravnavali tamkaj živeče ljudstvo. Izjemno zanimivo so bili tudi razmisleki o estetiki, filozofiji in v podobnih plaseh.

Občinstvo je ob prikazovanju 800 diapozitivov nadvse uživalo in lahko rečemo, da je preživelo izjemno kulturni večer.

SINOČI V SLOVENSKEM KLUBU

Čudovita pot v orientalski svet

Sinoči so prijatelji in simpatizerji Slovenskega kluba doživeli enkratno večer. Matjaž Garzaroli, Vojteh Ravnikar in Jure Kobe (ki je bil sicer odsoten) so občinstvo popeljali v čudni orientalski svet in to na poseben nov, svojeresten način. Svoje pripovedovanje o prehodih čez reko Gandak niso posredovali po eustnem izročilu, vse je bilo posneto na magnetofonski trak, tako komentar kot tudi tipična glasba. Barvni dopolnitvi pa so pričarali ozračje, ki je za naše pojme nenavadno. Udeleženci ekspedicije so prikazali predvsem psihološka občutja, ki so jih spremljala na dolgi poti, podžalivanje narave, časa, orientalske šenske. Velik poudarek so dali na kulturo arhitekture, predvsem pa so obravnavali tamkaj živeče ljudstvo. Izjemno zanimivo so bili tudi razmisleki o estetiki, filozofiji in v podobnih plaseh.

Občinstvo je ob prikazovanju 800 diapozitivov nadvse uživalo in lahko rečemo, da je preživelo izjemno kulturni večer.

SINOČI V SLOVENSKEM KLUBU

Čudovita pot v orientalski svet

Sinoči so prijatelji in simpatizerji Slovenskega kluba doživeli enkratno večer. Matjaž Garzaroli, Vojteh Ravnikar in Jure Kobe (ki je bil sicer odsoten) so občinstvo popeljali v čudni orientalski svet in to na poseben nov, svojeresten način. Svoje pripovedovanje o prehodih čez reko Gandak niso posredovali po eustnem izročilu, vse je bilo posneto na magnetofonski trak, tako komentar kot tudi tipična glasba. Barvni dopolnitvi pa so pričarali ozračje, ki je za naše pojme nenavadno. Udeleženci ekspedicije so prikazali predvsem psihološka občutja, ki so jih spremljala na dolgi poti, podžalivanje narave, časa, orientalske šenske. Velik poudarek so dali na kulturo arhitekture, predvsem pa so obravnavali tamkaj živeče ljudstvo. Izjemno zanimivo so bili tudi razmisleki o estetiki, filozofiji in v podobnih plaseh.

Občinstvo je ob prikazovanju 800 diapozitivov nadvse uživalo in lahko rečemo, da je preživelo izjemno kulturni večer.

SINOČI V SLOVENSKEM KLUBU

Čudovita pot v orientalski svet

Sinoči so prijatelji in simpatizerji Slovenskega kluba doživeli enkratno večer. Matjaž Garzaroli, Vojteh Ravnikar in Jure Kobe (ki je bil sicer odsoten) so občinstvo popeljali v čudni orientalski svet in to na poseben nov, svojeresten način. Svoje pripovedovanje o prehodih čez reko Gandak niso posredovali po eustnem izročilu, vse je bilo posneto na magnetofonski trak, tako komentar kot tudi tipična glasba. Barvni dopolnitvi pa so pričarali ozračje, ki je za naše pojme nenavadno. Udeleženci ekspedicije so prikazali predvsem psihološka občutja, ki so jih spremljala na dolgi poti, podžalivanje narave, časa, orientalske šenske. Velik poudarek so dali na kulturo arhitekture, predvsem pa so obravnavali tamkaj živeče ljudstvo. Izjemno zanimivo so bili tudi razmisleki o estetiki, filozofiji in v podobnih plaseh.

Občinstvo je ob prikazovanju 800 diapozitivov nadvse uživalo in lahko rečemo, da je preživelo izjemno kulturni večer.

Gledališča

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom
Danes, 1. t.m., ob 15.30 mladinska igra Miroslava Košute »Vitez na obisku«.

Prodaja vstopnic od 10.30 do 12.30 ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma (tel. 734265).

Jutri, 2. februarja, ob 10. uri Oton Župančič »VERONIKA DESENIŠKA«, predstava za nižje srednje šole. V petek, 3. februarja, ob 19. uri Branislav Nušić »OBLASTI«, izven abonmaja.

ROSSETTI
Drevi ob 20.30 izven abonmaja Simonijev »Tramonto«, igra Salvo Randone. Za abonente 30 odst. popusta, mladina in delavci v soboto (dnevna) 1200 lir. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

AVDITORIJ

Danes, ob 20.30, izven abonmaja, »Processo per magia« Apuleja-Della Corteja, igra Renzo Giovampietr. Za abonente 30 odst. popusta. Poseben popust za mladino (dve predstavi po ceni za eno). Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

ZS&DI in SPZ

prijetaj jutri, 2. februarja, ob 20. uri v Kulturnem domu v Trstu šahovsko simultanko jugoslovenskega veleojstra

Ljubomir Ljubejčič

Vpisovanje na mestu najkasneje do 19.45.

Kino

Aristo Zaprio.
Mignon 16.00 »La scarpetta e la rosa«, Barvni film.
Nationale 16.00-20.45 »Via col vento«, Clark Gable, Vivien Leigh, Olivia De Havilland, Leslie Howard, Barvni film.
Grattacielo 16.30 »Io sono mio«, Stefania Sandrelli, Maria Schneider, Michele Placido. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Excelsior 16.00 »La ragazza dal pigiama giallo«, Ray Millano, Dalila di Lazzaro, Michele Placido, Mel Ferrer, Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Fence 15.30 »MacArthur il generale ribelle«, Gregory Peck, Barvni film. Eden 16.00 »Secondina in un carcere femminile«, Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ritz Dvorana rezervirana.
Fildrammatico 16.00 »Confessioni proibite di una monaca adolescente«, Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.00 predstava kino-variété »Bubu«.

Aurora 16.15 »Il gatto«, Ugo Tognazzi, Mariangela Melato, Barvni film.
Capitol 16.30-21.00 »La tigre è ancora viva: Sandokan alla riscossa«, Kabir Bedi, Barvni film.
Moderno 16.30 »Al di là del bene e del male«, Dominique Sanda. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Ivero 16.00 »La spia che mi amava«, Barvni film.
Ideale 16.00 »Un toro da montare«, Femi Benussi. Prepovedan mladini pod 18. letom, Barvni film.
Vittorio Veneto 16.00 »La stanza del vescovo«, Ugo Tognazzi in Ornella Muti. Prepovedan mladini pod 14. letom, Barvni film.

Radio 16.00 »San Babila ore 20.00: un delitto inutile«. Režija Carlo Lizzani. Prepovedan mladini pod 18. letom, Barvni film.
Astra 16.30 »San Pasquale Baylonne protettore delle donne«, Lando Buzzanca. Prepovedan mladini pod 14. letom, Barvni film.
Volta (Milje) Zaprio.

Ob smrti
KARLA ROGELJE,

svoje dolgoletne član in prijatelj izreka šentjakobsko PD »I. Cankar« svojem globoko sožalje.

Ob smrti
tov. EMILA RAVBERJA

izreka sekcija KPI - Opcine svojem iskreno sožalje.

Ob smrti
Sporočam žalostno vest vsem prijateljem in znancem, da je umrl moj oče

PRIČAKOVANJE PUSTA 1978 SE STOPNjuje

SEJA BO PRIHODNI Teden

VČERAJ NA POKOPALIŠČU V PEVMI

V prihodnjih dneh bo mnogo zabave šal, mask in veselega razpoloženja

Redna dogodka pustna sprevoda na Opčinah in v Miljah - Plesne prireditve v organizaciji naših društev

Če ti pust, ti čas presneti, da bi se ne prišel v drugo, tako je to leto, ki mu je pustno razpoloženje priložilo veliko muck, posebno pa glasil, kajti šaljivemu in razposajalnemu pustnemu času se človek danes ne more upreti. In čeprav danes drugačiji pogoj, kot v prejšnjem stoletju, ima pust vendar svoj čar, tak čar, ki sega prav v srce ljudskih običajev. Nekod pustno praznovati zato, da prežemo dolgoletno zimo, veselili so se in se veselijo, pust je bil obojstran, vsem priložnost, da se človek pošali iz sočloveka, a vse človeku priložnost, v vsemem vduhu, glavni pustni rekvizit je maska, ki jo danes do konca skomercializiramo, in spominja bolj na modno revijo, kot na hudomušno roko. Pustni temu je in bo pust praznik, ki bo tudi odraslim in marsikdo tudi po hišah, da si nabere jajc, ki jih v družbi pridno zaliva z močnim vinom v gostilni ali kje drugje.

Tudi letos se bodo pri nas zvrstili razne prireditve, vseh katerih prav gotovo sprevoda na Opčinah in v Miljah. Na openiki «Kraški pust» se Kraševci že več časa pripravljajo. Spreveda, ki bo v soboto, 4. februarja, po openških ulicah, se bo tokrat udeležilo veliko otrok, ki so pripravili veliko pustno seveda pravilo in se bo razkrila v pustni dan sprevoda, ko bodo na Opčinah tisoči radovednežev. Tudi openške gostilne bodo letos sodelovale in prispevale, da bo pustno razpoloženje doseglo svoj cilj. Naši goštniki so si nabavili polno klobas, zelja, repe, jecmena, ajdove koke in vsega, kar je potrebno, da bodo ljudem nudili najboljšo strukturo in seveda dobrega vina. Danes bo svojo kulturno spretnost pokazala gostilna Simonič, jutri gostilna Valerija, v petek pa gostilna Veto.

Tudi XXV. miljski pust, ki ga organizira občina Milje v sodelovanju s krajevnimi turističnimi in letovskimi ustanovami, bo letos: nad vse vester in bogat. Za nedeljski sprevod je pripravljenih 10 skupin, ki bodo na najrazličnejše načine opremili svoje vozove v pripravljenju, da bodo prvo nagrado. Pust v škedenji in letos se škedenji ne bodo udeležili svojih tradicij. Se sedaj bodo v kostimih te miselne četrti, ki niti letos ne pomeni čisti, ampak sporna in prostevna družina bodo začela s pustnim praznovanjem. V Repnu ples, temu zgledu, bodo sledile še druge naše organizacije, vseh plesnih prireditev, bo v soboto, nedeljo in torek, ko se bo v dvoranih skoraj vseh vseh zavetelo mlado in staro ob zvokih narodnozabavnih ansamblorov. Soored plesnih večerov v posameznih društvih je rosebje obljavljeno, zato pa lahko zaključimo z ugotovitvijo, da letošnje pustovanje ne bo nič manj veselo in razposajalno, kot je bilo v prejšnjih letih.

Pustni odbor vabi na
PUSTOVANJE
v BOLJUNCU v dvorani
Gledališča «F. PREŠEREN»
SPORED:
JUTRI, 2. februarja: od 20.30 do 1. ure ples z ansamblom THE LORDS
SOBOTA, 4. februarja: od 20.30 do 4. ure ples z ansamblom SUPERGROUP
NEDELJA, 5. februarja: otroški ples od 15. do 18. ure ter ples z ansamblom SUPERGROUP od 20.30 do 1. ure
PONEDELJEK, 6. februarja: od 20.30 do 1. ure ples z VASKO GODOBO NA PIHALA
TOREK, 7. februarja: od 20.30 do 4. ure ples z ansamblom SUPERGROUP
DELOVAL BO DOBRO ZALOŽEN BAR
VABLJENI!

OBIŠČITE NAS
do 11. februarja

bo v naših prostorih vsakoletni

knjižni sejem

vse knjige s popusti od 10 do 40%

razprodajne cene plošč in folklornih predmetov

Tržaška knjigarna

UL. SV. FRANČISKA 20

V delavnici skupine «Bellezze naturali», ki se bo na miljskem pustni predstavila z vodom «Sette note per la vedova allegra»

PO RAZPRAVI O OBČINSKEM PRORAČUNU

Konzulta za Greto-Barkovlje opozarja na vrsto vprašanj

Konzulta je kritična do postank, v katerih niso specifičirani viri finansiranja

Trenutna glavna skrb občine je proračun za tekoče finančno leto. V občinskem svetu so ga že predložili in pričela se je tudi razprava. Pred to razpravo pa bi bile morale izreči svoje mnenje rajonske konzulte, ki naj bi bile odraz in potrditev decentralizacijskega procesa, to je novega, demokratičnejšega načina upravljanja družbenega življenja v občini. Vsa dosedanja praksa je pokazala, da občutljivost, premikov, v tem pogledu nismo zabeležili. Večina konzult je v vsem tem času života, delno ker s strani tistih političnih sil, ki so si doslej delile oblast, in v prvi vrsti KD, ni bilo nobene realne volje ali interesa, da bi konzulte pridobile resnično vlogo soupravitelja, delno pa tudi zato, ker baza sama večkrat ni bila dovolj organizirana in budna, da bi na te posvetovalne organe pritiskala z večjo odločnostjo.

Kljub temu ugotovitvam je treba tudi reči, da nekatere konzulte vendarle vztrajajo in redno, skoraj trmasto že leta in leta seznanjajo občinsko upravo z najboljšimi problemi. Ena od teh je tudi rajonska konzulta za območje Grete, Rojana in Barkovlje. Prejšnjo sredo se je namreč sestala, da bi razpravljala o predloženem občinskem proračunu in rezultat sestanka je bil daljši dokument, v katerem opozarja občinske oblasti na vrsto neuresničenih obvez. Medtem ko ugodno ocenjuje dejstvo, da je uprava pri sestavljanju proračuna upoštevala državni zakon o finančnih krajevnih uprav, ki teži k sanci izredno hudega finančnega položaja, v katerega so zašle krajevnne uprave s svojimi dolžovi, se po drugi strani znaša nad omejitvami, ki občutno hromijo razvoj nekaterih bistvenih javnih uslug in storitev. Posebno kritična pa je do nekaterih postavk, v katerih ni so specifičirani viri finansiranja. Gre v bistvu za prenos postavk iz prejšnjih proračunov. Med temi je vprašanje gradnje srednje šole na Greti, ki jo tamkajšnje prebivalstvo čaka že leta in za katero se ni jasno, od kod bodo črpali sredstva. Konzulta nadalje zahteva gradnjo nogometnega igrišča, pre-

Položaj v podgorski predilnici bodo preučili v občinskem svetu

Proračun občinske lekarne v Štandrežu letos brez primanjkljaja
Junija bo v Gorici mednarodni simpozij o socialni medicini

Kritično vprašanje podgorske predilnice, v kateri grozi z odpustom 300 delavcev in delavcem, so predložili na zadnji seji občinskega odbora. Kot je znano, je delegacija tovarniškega sveta prejšnji dan bila na županstvu, kjer je občinske može seznanila s hudim položajem v podjetju. Podobne sestanke so imeli sindikalisti z županji vsega goriškega območja v zadnjih dneh. Sindikalisti hočejo očitno doseči, da bi občinske uprave skupno posegle pri deželni vladi, da bi ta, po svoji finančni družbi Friulia priskočila na pomoč tej največji tovarni v Gorici, kjer je zaposlenih okrog 2.000 ljudi iz raznih krajev naše pokrajine.

O tem vprašanju bo govor na seji občinskega sveta v Gorici, ki bo prihodnji teden, v petek, 10. februarja.

Na seji občinskega odbora, ki je bila v ponedeljek, so preučili številna druga vprašanja. Občina bo junija sodelovala na mednarodnem simpoziju o socialni medicini, ki bo v našem mestu. Sprejeli so tudi sklepe o premostitvi semafora na križišču ulic Roma, Crispi in De Gasperi. Ojaci bodo javno razsvetljavo v spominskem parku. Od deželne uprave bodo zahtevali prispevek za izvedbo koncertne sezone 1978. Občinskemu svetu bodo predlagali povzemanje dnevnih oskrbovalnic v domu za starce v Ločniku. Občinski odborniki so tudi preučili ponudbe gradbenih podjetij, ki hočejo poravnati starinske stavbe in okolico v Ulici Marconi.

Odborniki so tudi preučili osnutek letošnjega proračuna mestne lekarne v Štandrežu; že po nekaj letih obratovanja predvidevali letni proračun brez primanjkljaja. To dokazuje, da je bilo odprtje te lekarne pravilno. Poleg tega so odborniki odobrili osnutek natečaja za umetniško delo, ki bo na območju občinske telovadnice v Štandrežu. Ob zaključku seje so občinski odborniki izrekli pohvalo mestnim stražnikom za delo opravljeno v preteklem letu.

Sestanka rajonskih skupščin v Strazicah in središču

Na programu sta dva sestanka rajonskih skupščin. Jutri ob 20.30 se bo sestala rajonska skupščina za Strazice. Sestanek bo v prostoru

V OKVIRU VSEDRŽAVNE AKCIJE

VEČ TISOČ DELAVCEV V SPREVDU PO TRŽIČU

Danes v Trstu protestna akcija uslužbencev AIAS

V okviru vsedržavne akcije ko-javinskih delavcev je bila večeraj v Trziču dveurna stavka delavcev v ladjedelnici in v tovarni SBE. Več tisoč delavcev je šlo v sprevodu po glavnih mestnih ulicah. Stavkačjem so se pridružili tudi delavci ladjedelnice, ki so v do polnoln blaginji. Tako na transparentih kot v govorih sindikalistov na shodu je bil dan poudarek na slabem položaju, v katerem se nahaja to veliko tržiško industrijsko podjetje. Sedanjim 700 delavcem, ki so v dopolnilni blaginji, se bo v ponedeljek, 6. februarja, pridružilo nadaljnjih 100 delavcev.

Dve uri so stavalji večeraj tudi delavci v žirski tovarni SAFOG in OMG. Imeli so skupščino v tovarnah. Sindikalni svet tržiške ladjedelnice je poslal tunizjskim sindikatom solidarnostno brojavko v zvezi z nasiljem tunizjske vlade proti tamkajšnjim delavcem. Isti tovarniški svet je tudi namenil pri-spevek enega milijona lir usluž-bencem ustanove AIAS v Trziču, ki so že tri mesece brez plač.

Uslužbenici te ustanove, ki je skrbela za subnormalne otroke na odročju Tržica, gredo danes v Trst, kjer se bodo zbrali ob 9. uri na Trgu Oberdan. Protestirali bodo proti deželni vladi, ker ne skrbi za njihovo ustanovo.

Tečaj podvodnega plavanja

6. februarja se bo v občinskem bazenu na Rojčah začel tečaj podvodnega plavanja, ki ga prireja vsedržavna plavalna zveza. Obsega 60 lekcij, od tega je 20 namenjenih teoriji, 40 pa praktičnim vajam. Ker je za tečaj predvideno samo omejeno število mest, naj se inter-esenti, ki nameravajo obiskovati tečaj, takoj prijavijo pri tajništvo društva Gorizia Nuoto (lahko tudi po telefonu na št. 32248).

V zvezi z začetkom omenjenega tečaja bodo dvakrat tedensko, in sicer ob ponedeljkih in četrtek, nekoli-ko skrajšali urnik uporabe bazena za občinstvo. Na razpolago bo samo od 19. do 21. ure.

Štipendije za študente in dijake agronomije

Goriška pokrajinska uprava je tu-di letos razpisala natečaj za nekaj štipendij za študente in dijake, ki študirajo na kmetijskih šolah. Na razpolago sta dve štipendiji po 300

lih občinske knjižnice. Svetovalci bodo razpravljali o lanskem obračunu, o športnih napravah na področju Strazice. Predstavili bodo tudi nekaj novih svetovalcev, ki sle-dijo onim, ki so svoj čas dali o-stavko.

Predsednika pa bodo volili na seji mestne rajonske konzulte, ki se bo sestala v petek, 3. februarja, ob 18.30 v zavodu Lenassi. Ta konzulta se ni sestajala od lanskega septembra, kar je vzbudilo upravičene kritike v goriških političnih krogih.

Stalno slovensko gledališče
v Trstu

JANEZ SVETOKRISKI

EN SREČEN,
VESELI INU TROŠTOV
POLN DAN VOŠCIM

Izbior in priredba Tone Partljič
Jezikovno vodstvo Mirko Mahnič

Kostumi, scena Izlok Valič
in režija JOŽE ZUPAN

Danes, 1. februarja,
ob 12.20 na večji srednji šoli
v GORICI
ob 20.30 v palači Attens v
GORICI

SKUPŠČINA KONZORCIJEV ZA ZAŠČITO VIN

Vinogradniki morajo upoštevati nove predpise o prodaji vin

Zakaj na brisnem konzorciju pozabljajo na slovenske vinogradnike?

Na skupni seji so se sestali v nedeljo člani dveh konzorcijev za zaščito tipičnih brisnih in nižinskih vin «Collio» in «Isonzo». Prisotnih je bilo skoraj dvesto vinogradnikov, na zbor pa so prišli tudi strokovnjaki in politični zastopniki.

Na seji je bil predvsem govor o novih predpisih, ki so stopili v veljavo 1. septembra lani. Uvodne misli sta povedala predsednika obeh konzorcijev, grof. Sigismundo

Attens in ing. Sergio Cosolo. Orisala sta delo konzorcijev v prejšnjem letu in ugotovila, da imata sedaj konzorcija, s strokovnimi službami, možnost pokrivanja vsa področja vinogradništva in kletarjenja. Skupno delo obeh konzorcijev je o-mogočilo združevanje razločljivih sredstev. Oba govornika sta izrazila željo, da bi tako deželne kot pokrajinske oblasti dale več podpore delu teh dveh konzorcijev.

Morda bodo obljube za trško pomoč tudi prišle, saj so pred nami tako deželne kot pokrajinske volitve. V diskusijo so posegli direktor deželne centra za vinogradništvo v Vidmu Orfeo Salvadoro, šef pokrajinskega inšpektorata za kmetištvo v Gorici dr. Angelo Rollo, deželni odbornik Gino Cociani. Obližili so seveda vsi pomoč dežele vinogradnikom, čeprav je veliko težav v Furlaniji v tem času.

Na tej izredni skupščini je bil govor o celotnem delovanju konzorcijev. V kratkem se bodo uradi konzorcijev prešli v nove prostore.

Pri vsem tem pa volja povedati, da se v obeh konzorcijih, zlasti v onem za brisna vina, dosledno že deset let izobirajo rabi slovenskega jezika v vseh upravnih aktih. Slovensko besedo težko zasledimo tudi na etiketah usteleženih vin. Do-dajmo še, da grejo vsa brisna vina v svet pod oznako «furlanska vina».

Da je tako nam dokazuje članek znanega italijanskega pisca Luigija Veronellija v zadnji številki milan-ske tedenske revije «Panorama», kjer piše o odličnih brisih «furlan-skih» vinih. Pri tem pa omenja, poleg furlanskih, imena slovenskih vinogradnikov iz raznih krajev naših Brč. Zakaj morata slovenska beseda in oznaka Slovenec v popolno pozabo?

Na pokopališču je štandreski pev-

Posl. Rino Formica na aktivu PSI

Na pobudo pokrajinske federacije socialistične stranke, bo v petek, 3. februarja, ob 20. uri v ljudskem domu v Gradišcu ob Soči sestanek aktivistov PSI na Goriškem, kjer bo govor o bližnjem vsedržavnem kongresu stranke. Na sestanku bo spregovoril član o-srednjega vodstva PSI posl. Rino Formica.

Občinske mladinske igre jutri v Oveji vasi

Goriška občinska uprava javlja, da bodo na smučiščih v Oveji vasi jutri, v četrtek, 2. februarja, finalna tekmovalna zimske občinske mladinske tekme. Napovedane so bile v nedeljo, pa so jih morali odložiti zaradi slabega vremena. Udeleženci naj se zberejo jutri ob 7.45 na Trgu Battisti, kjer bodo imeli na razpolago občinske avto-buse. Začetek tekem bo ob 11. uri. Prvih šest uvrščenih v vsako kate-gorijo bodo nagradili z medaljo in diplomom.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Veliko ljudi na pogrebu dr. Lamberta Mermolje

Ob odprtem grobu sta spregovorila
dr. Mirko Primožič in Milo Vizintin

Veliko ljudi z obeh strani državne meje se je včeraj na pevnem pokopališču poslovilo od pokojnega goriškega zdravnika dr. Lamberta Mermolje, ki je umrl v nedeljo. Prišli so ne samo pokoj-nikovi prijatelji in znanzi iz Go-ricice in njene neposredne okolice, marveč zastopniki številnih družbe-nopolitičnih organizacij, občinski svetovalci. Bili so prisotni zastop-niki Slovenske kulturno - gospodar-ske zveze s predsednikom Race-tom na čelu, Deželnega slovenskega gospodarskega združenja, repu-bliške konference SZDL z Dušanom Sinigojem na čelu, občinske konfe-rence SZDL iz Nove Gorice, bor-čevskih organizacij z obeh strani meje. Prišli pa so tudi predvojni in medvojni politični sodelavci po-kojnika, Milo Vizintin in Julij Bel-tram. Prisotna je bila tudi delega-cija generalnega konzulata SFRJ iz Trsta z gen. konzulom Ivanom Renkom na čelu.

Ko so pripeljali pokojnikove po-smrtno ostanke iz splošne goriške bolnišnice na trg pred spomenikom v Pevmi, se je dolga pogrebni spre-vod odvil od pevskega pokopališ-čja. Sprejeli so domačini nosili vr-sto vencev naših organizacij.

Lik pokojnika je pred odprtjem grobnice orisal predsednik teritorial-nega odbora SKGZ dr. Mirko Pri-možič. Poudaril je pokojnikove vr-line, dejal, da se je dr. Lambert Mermolja zanašal tako pred vojno kot med njo v vrstah naprednih slovenskih ljudi, ki so si želeli na-cionalno in socialno osvoboditev in ki so se prav zaradi tega oprijeli Osvobodilne fronte. Po vojni pa smo pokojnika našli vedno v prvih vrstah ljudi, ki so ustvarjali in vodili manjšinske organizacije.

Pokojnikov medvojni sodelavec Milo Vizintin iz Nove Gorice, pa se je spomnil preteklih let, ko so se na Mermoljevem domu na Travi-niku zbirali slovenski rodoljubi in profitašisti. Pokojni dr. Lambert Mermolja je upošteval tukajšnjo realnost, zato ni bil šovinist, zato se je zavzemal za sožitje med Slo-venci in Italijani, zato je tudi raz-umel naše delovne ljudi. Pred-vorne ideološke priprave so bile prava šola pred oboroženim bojem proti italijanskemu fašizmu in nem-skemu nacizmu. Slovenci smo dan-es dosegli precej tega, za kar so se dr. Lambert Mermolja in tova-riši zavzemali v svojih mladih letih, je dejal Milo Vizintin. Dan-es vladata na meji mir in sožitje, še pa se bo treba boriti, da se uresniči vse želje takratnih ro-doljubov in antifašistov.

Na pokopališču je štandreski pev-

Gledališča

Palača Attens. V prireditvi SOG iz-bor iz del Janeza Svetokriškega «En srečen, veseli inu troštov poln dan voščim», izvaja Jože Zupan. Ob 20.30.

Gledališča dverana Solkan. V pri-redbi PDG, nastop igralske skupine PDG z delom: Kosmač-Porše. «Bala-da o trobenti in oblaku». Abanmajska predstava za sindikalni abonma S-sreda in Izven.

Razna obvestila

Goriška državna in občinska knjiž-nica v Ul. Mamelji bo zaprta ves te-den zaradi nujnih popravilnih del na ogrevalni napravi.

Izleti

Slovensko planinsko društvo pri-re-di 12. februarja avtobusni izlet na Nevejsko sedlo. Prijave sprejema na sedežu društva do odda-je vseh razpoložljivih mest.

Kino

Gorica

VERDI 17.15-22.00 «Gli scippatori nel film L'ultima volta», M. Ranieri in E. Giorgi. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 16.30-22.00 «Le avventure di Bianca e Bernie», Risanka in izven programa «La bottega di Babbo Natale».

MODERNISSIMO 17.00-22.00 «Con-scenza carnale», J. Nicholson in C. Berge. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA Zaprt.

CENTRALE 17.00-22.00 «Storia di un criminale», J. P. Belmondo.

Trst

PRINCIPI 17.30-22.00 «Il colosso di fuoco», EXCELSIOR 16.30-22.00 «Guerre stel-lari».

Nova Gorica

SOCA «Potresa», ameriški film ob 18. in 20. uri.

SVOBODA «Glasnik masčevanja», ita-lijanski film ob 18. in 20. uri.

DESKLE «Keoma», ameriški film ob 19.30.

Prispevki

Nadja in Peter Sanzin darujeta 20 tisoč lir Slovenskemu planinskemu društvu v počastitev spominja pokoj-nega dr. Lamberta Mermolje.

Včeraj - danes

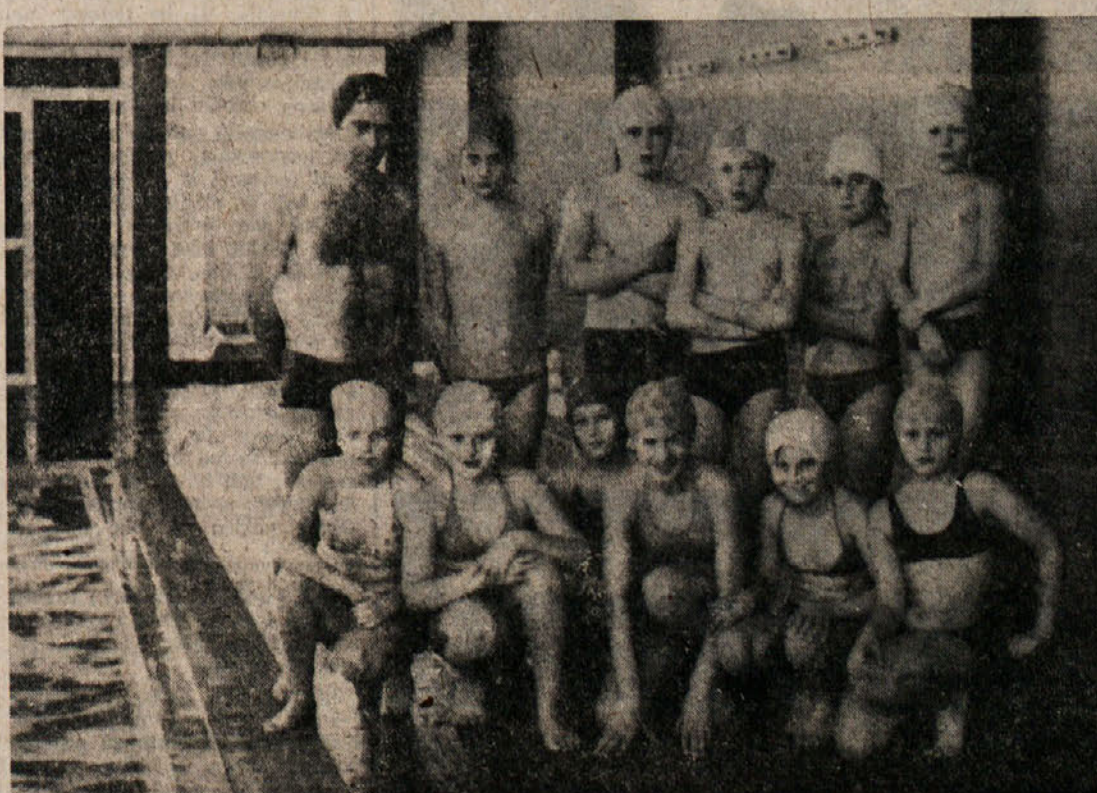
Iz goriškega matičnega urada
ROJSTVA: Michela Braico, Car-men Brumat, Elisa Giannotta, Dag-mar Thomann, Nicola Struchel, Ta-tiana Nemež, Roberta Lutman, Irene Dreassi.

SMRTI: 82-letna upokojenka Marija Kobil vd. Tratnik, 68-letni brivce Gi-nio Padovan, 77-letna upokojenka Ma-ria Searcel, 58-letni upokojenec Mario Vignola, 82-letna gospodinja Apollonia Bisetti vd. Spada, 84-letni zdravnik Lambert Mermolja, 65-letni upokoje-nec Luciano Camarin.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Villa S. Giu-sto, Korzo Italia 244, tel. 83538.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trziču dežurna lekarna Alla Salute, Ul. C. Cosulich 117, tel. 72480.

Petnajst kandidatov za plavanje

Prejšnji petek se je v občinskem kopališču pričel že drugi tečaj plavanja za dijake - neplavalce, ki obiskujejo nižjo srednjo šolo «Ivan Trnko» v Gorici. V bazenu se bo-dobivali epkrat tedensko po-eno uro in njihov vaditelj, prof. Aldo Rupel je prepričan, da bodo

po dveh mesecih, ko bo tečaj za-ključen, vsi srečno splavali. Pla-vanja se v drugem letošnjem te-čaju uči petnajst otrok. «To za Go-rico popolnoma novo pobudo mo-lahko uresničili», nam je dejal pro-fesor Rupel, «ker smo pri šolskih oblaslech in tudi pri profesorjih na

solih naleteli na veliko mero razu-mevanja».

Tečaje plavanja bodo v prihod-njih mesecih speljali tudi v višjih razredih osnovnih šol.

V petek je dijake pri njihovem prvem stiku z vodo obiskal tudi naš reporter

ZNANOST MISLI TUDI NA JUTRIŠNJI DAN

AMERIŠKA KOMISIJA ZA PROUČEVANJE KLIMATSKIH RAZMER

Kam vodi potrošništvo vedno večjega števila ljudi

Le nekoliko hujše vremenske razmere, kakršne n.p. doživljajo sedaj ZDA, ki so doslej imele že kakih stoletanj ali štirideset letov življenja zaradi mraza in snežnih plazov, in že je spet govor o tem, ali se vremenske razmere na Zemlji zares spreminjajo ali ne, ali se bližajo spet kakšni ledeni dobi ali ne, oziroma ali smo res pred tem, da bo treba računati z drugo klimo na Zemlji. Kaj je na stvari?

Predvsem bi bilo absurdno govoriti, da bi se mogla klima na Zemlji tako naglo spremeniti, da bi se človek ne mogel na spremembe pripraviti. Ledeni dobi zares nastajajo od danes na jutri.

In vendar v Washingtonu mislijo tudi na tovrstni — jutrišnji dan. Kar osem resortnih ministrstev in več drugih federalnih organov bo v sedanjih fiskalnih dobi združilo svoje finančne in predvsem strokovne sile, da bi odgovorilo na vprašanje, kakšna klima bo vladala na Zemlji v bližnji in tudi ne tako bližnji bodočnosti. Pravzaprav se bodo ti ameriški strokovnjaki zanimali za vprašanje, koliko more, oziroma koliko bo naraščajoče potrošništvo stalno naraščajočega prebivalstva Zemlje vplivalo na vremenske razmere na našem planetu. Gre namreč za posledice vedno večjega potrošništva in vedno močnejše tehnologije. Temu programu, pri katerem sodelujejo strokovnjaki političnih forumov in znanstvenih ustanov, so navedli naslov »Ameriški program za proučevanje klime«. In ameriški strokovnjaki, ki se bodo ukvarjali s tem »programom«, izhajajo iz ministrstva za kmetijstvo, iz ministrstva za narodno obrambo, pa tudi iz notranjega ministrstva ter iz ministrstva za energijo, nadalje tudi predstavnik NASA in Nacionalne ustanove za znanost, kar bi ustrezalo evropskim akademijam znanosti. V komisijo sta prijavili svoje ljudi, tudi nacionalni upravi za proučevanje oceanografije in biosfere.

Ameriški kongres je že določil stroške za prvo fazo raziskovanj, tako da bo omenjeni komisiji samo z njegove strani na razpolago nekaj nad sto milijonov dolarjev, kar se zdi sicer malo, vendar pa je to trikrat več kot je se doslej trilošilo v ZDA za raziskovanje klimatskih razmer.

In kakšne naloge si je zadala nova komisija v okviru svojega programa. Med nalogami tega »operativnega organa« je tudi proučevanje posledic izogrevanja premože na nafte na atmosfero, nošeno glede na vedno večjo količino ogljikovih dioksidov v atmosferi. Glede tega se daje poseben poudarek posledicam plinov, ki uhajajo iz izpušnih cevi, to se pravi posledic velikanskih količin stisnjenih plinov in toliko stisnjenih plinov, ki jih pušajo med vožnjo za seboj milijoni avtomobilov, saj je znano, da se število avtomobilov na svetu blizu 300 milijonov, v samih Združenih državah pa jih je nad sto milijonov in so to v veliki večini močna vozila z več tisoč konj. centimetri kubatur, ki potrošijo ogromno goriva, tako da strokovnjaki računajo, da eno ameriško povprečno vozilo potroši dva do trikrat več goriva od povprečnega evropskega vozila z vsemi ustreznimi negativnimi posledicami, seveda glede na morebitne spremembe v atmosferi in v klimi. Seveda je haloga te komisije, proučiti posledice tovarn in central, ki uporabljajo nafto in premog.

Nesmiselno bi bilo pričakovati, da bo omenjena komisija v kratkem objavila rezultate svojih raziskovanj, toda zanimivo je dejstvo, da so komisijo ustanovili, ji dali na razpolago precejšnja finančna sredstva in določili tudi specifično področje dejavnosti. V okviru tega programa na primer je bilo strokovnjakom Pentagona torej ameriškega obrambnega ministrstva poverjena tudi naloga naj skušajo »analizirati« gornje sloje zemeljskega ozračja, strokovnjaki NASA pa bodo s svojimi sredstvi, z vesoljskimi ladijami, z umetnimi sateliti in drugimi podobnimi napravami morali spremljati pojave z gornje strani, to se pravi, da bo do morali proučevati stratosfero z višjih plasti in ugotovljati kopičenje raznih kemijskih sestavin in spojin, prahu in strupov v vrhnjih slojih atmosfere. S posebnimi umetnimi sateliti pa naj bi NASA proučila tudi vplive sončne toplote na vremenske razmere na Zemlji, vendar pa v morda nekoliko spremenjenih razmerah zaradi vedno gostejših plasti prahu in drugih elementov, ki se z Zemlje zbirajo v raznih slojih višje atmosfere.

Cepprav se je komisija komej sestavila, je treba poudariti, da so se odločili zanj zato, ker je vedno večje število strokovnjakov, visoko kvalificiranih znanstvenikov izražalo bojazn, da bo naraščanje prebivalstva na Zemlji in vedno večja uporaba trdnih in tekočih goriv privedla do tega, da bo vedno več prahu, pepela, raznih plinov in ostalih »odpadkov« nekontrolirano potrošništva privedlo do večjih sprememb v atmosferi in dosledno s tem v klimi našega planeta.

In če smo v začetku rekli, da ne moremo in ne smemo računati z naglimi koreninimi spremembami, ameriški strokovnjaki opozarjajo, da bi »eti elementi mogli privedi v razmeroma kratkem času do večjih sprememb«. Razlika je le v tem, da nekateri računajo, da bi »boli goste plasti« višjih slojev atmosfere mogle vplivati na klimo na Zemlji tako, da bi se ponovno pojavila taka ledena doba, drugi pa menijo, da bi »gost klobuk« visoko nad Zemljo usvaril na Zemlji nekakšno prirodno zimsko gredico, ki bi zadušila vse, kar je živega na Zemlji. Toda oboje menijo, da so te ne preveč prijete perspektive le — dolgo-ročne.

Leta 1918 je bila avstroogrska monarhija že četrtsto leto v vojni. Bojevala se je na strani Nemčije in se nekaterih manjših držav proti številnejšim antantnim silam. Vojaški položaj centralnih sil, Avstrije in Nemčije, je bil pozimi 1917-18 takle: konec oktobra 1917 so doživeli Italijani pri Kobardu hud poraz, Avstriji so jih poginili če Plavo, Ruska vojska je bila z oktobrske revolucije izločena iz boja. Romulija je spomladi 1918 zaprosila za mir. Fronta na jugovzhodu je bila odmaknjena daleč k Solunu in na zahodni fronti so bile vojske centralnih sil globoko na ozemlju Belgije in Francije. Skratka vojni položaj je bil za Nemčijo in Avstrijo se kar ugoden. Toda gospodarsko vojno sta ti dve državi že izgubili. Pomankanje vseh vrst, še posebno hrane, je trkalo odločno na vsa vrata. In ne samo pomankanje hrane, marveč tudi politične in socialne razmere, nenehno stopnjevala nazadovništvo v vseh krogih stare države.

Januarja 1918 je prišlo do stavk in demonstracij v raznih krajih monarhije. Preveč februarja so se uprli mornarji na avstrijskih vojnih ladjah v Boki Kotorski. Uprili so se proti vladajočemu režimu, zahtevali so svobodo, krah in predvsem sklenitev miru. Upor, ki je bil v začetku dovo uspel, je bil tretjega dne strit v glavnem zaradi slabe organizacije. Naglo sidiše je obročilo na smrt z ustrelitvijo štiri upornike.

V predvojni Jugoslaviji je bila prepovedana vsaka somnistična svačenost na grobovih ustrlelih upornikov. Zato pa se tembolj spominjajo teh dogodkov v novi Jugoslaviji. Še posebno svečano so proslavili pred desetletni leti

Brueghel starejši je šel za pol milijarde lir

NEW YORK — Flamski umetniki so na vedno višji ceni. Slika, ki nosi podpis flamskega umetnika Brueghela starejšega, je na neki dražbi v New Yorku dosegla čedno vsoto 560 tisoč dolarjev, torej pol milijarde lir. Gre za razmeroma majhno sliko z naslovom »Cvetje v stekleni vazi«, ki je bila prodana skupno z drugimi deli flamskih in holandskih umetnikov iz 17. stoletja. Med slikami, ki so pešile na prodaj, so bila tudi nekatere olja iz zasebne zbirke velikega pisatelja Stefana Zweiga, šest slik pa je bilo tudi iz nekdanje zasebne zbirke nacističnega diktatorja Adolfa Hitlerja. Ni znano, kako so te slike prišle čez Atlantik, niti kdo je sliko odnesel iz Hitlerjevega stanovanja, celo ne, iz katerega njegovega stanovanja, saj je Hitler imel več stanovanj. Naj bo kakorkoli, nacisti so, kot je znano, odnesli iz raznih zasebnih in javnih zbirk veliko del v Nemčijo, kjer so si jih delili med seboj nacistični veljaki.

V galerijsko opremljeni dvorani openskega SPD »Tabor« se je pred kratkim zaključila razstava sliktiskov in platen triškega slikarja Klavdija Palčiča, ki prav gotovo spada v sam vrh triških slikarjev, likrat med najprijetljivejše mojstre na umetniškem področju v našem mestu. Ko so se likovne razmere sredi petdesetih let pri nas in v svetu močno razbije, in se je napredna likovnost tako rekoč čez noč uveljavila, se je tem tokomom tedaj še mladi Palčič pridružil s svojstveno vno, vendar pa je v samem začetku z lastno umetno, kako so te slike prišle čez Atlantik, niti kdo je sliko odnesel iz Hitlerjevega stanovanja, celo ne, iz katerega njegovega stanovanja, saj je Hitler imel več stanovanj. Naj bo kakorkoli, nacisti so, kot je znano, odnesli iz raznih zasebnih in javnih zbirk veliko del v Nemčijo, kjer so si jih delili med seboj nacistični veljaki.

Iz umetnostnih galerij

Palčič razstavljal na Opčinah

V galerijsko opremljeni dvorani openskega SPD »Tabor« se je pred kratkim zaključila razstava sliktiskov in platen triškega slikarja Klavdija Palčiča, ki prav gotovo spada v sam vrh triških slikarjev, likrat med najprijetljivejše mojstre na umetniškem področju v našem mestu. Ko so se likovne razmere sredi petdesetih let pri nas in v svetu močno razbije, in se je napredna likovnost tako rekoč čez noč uveljavila, se je tem tokomom tedaj še mladi Palčič pridružil s svojstveno vno, vendar pa je v samem začetku z lastno umetno, kako so te slike prišle čez Atlantik, niti kdo je sliko odnesel iz Hitlerjevega stanovanja, celo ne, iz katerega njegovega stanovanja, saj je Hitler imel več stanovanj. Naj bo kakorkoli, nacisti so, kot je znano, odnesli iz raznih zasebnih in javnih zbirk veliko del v Nemčijo, kjer so si jih delili med seboj nacistični veljaki.

doe platni iz poslednje ustvarjalne dobe, ki sta bili najprej na razstavi v ljubljanski Moderni galeriji, nato pa sta potovali po glavnih mestih Jugoslavije na večji skupinski razstavi najvidnejših slikarstvih in kiparskih ustvarjalcev v Jugoslaviji.

Klavdij Palčič ni nikoli posebej zanimala oja domača slikarska problematika. Ni ga privlačila niti lepota našega Krasa. Kot umetnik si je postavil višje umetniške cilje, njegovo likovno ustvarjanje je postalo široko določeno angažirano likovno ustvarjanje, kar se kaže tudi v obeh že omenjenih platnih. Gre namreč za odnos med človekom in okoljst, za odnos tistih, ne vedno točno o predeljenih oblastvenih krogov ali le silnic, ki mračno a usodno pogujejo našo žilje, sam naš obsto. Zanj je to še odprto vprašanje vse današnje družbe, je to nedorečen odgovor, je nezaključen člen v posledičnem razvoju družbe.

Štiri slikarke v »Tavolozza d'oro«

Štiripersona detelija nekdanjih absolutnih triških umetnikov se je v svojih izbranih delih predstavila v galeriji »Tavolozza d'oro« na Puercherjevem trgu pri So. Jakobu. Njihova posamezna dela smo že videli na raznih skupinskih razstavah, toda šele tokrat so se predstavile z večjim številom slik, da bi mogli spoznati ustvarjalnost in celjastost vsake posamezne.

Odinea Pamić Tosti je dobra risarka in slikarka in povezuje oboje lastnosti o figurativne zasnove velikih platen z včasih simboličnimi, včasih pa ironično socialno vsebino, včasih pa bolj drzo železno pa tudi preprosto lepoto izčezelov. Elisabeta De Minic obravnava podobno temo, vendar pa z bolj resne plati. Pri tem pa je očitna ženska občutnost, pa čeprav zajema svoje motive iz bolj stranskega okolja barov in drugih lokalov, v katerih mladina utaplja svoje dolgačasne. Pogosto pa umetnica kaže motive tudi pri samelih ženskah, si najdejo uteho za svojo samotno in stekleničko asertivita ali tudi ne le aperitiva.

Podobna problematika deloma zanima tudi Rosanno Palombi, ki pa je pri prikazovanju te tematike nekoliko bolj romantična, bolj žensko nežna posebno pri bogatejši sliki, kjer ponekod kaže že nečisto orisantsko prefinjenost.

Če vse tri slikarke, ki smo jih doslej omenili, posegajo v bolj aktualno okolje njihovega oziroma tudi našega življenja, ostaja Marieta Terbon Formi bolj zasidrana v tako imenovanem čistem slikarstvu starih oblik, le da v svoje izklopavčije vnaša rahli mistični realizem, ko na primer starih letnih časov dodaja še petega, ki naj bi bil tisti letni čas, ko drevo usahne, umre in ogoljeno zaman čaka na pomlad, da bi ga vrgel pomorno obula s svečim listjem, z življenjem.

RAFAEL PERBAUC

(Nadatevanje s 6. strani)

ZGODOVINSKI DOGODKI V BOKI KOTORSKI OB KONCU PRVE VOJNE

Prav na današnji dan pred 60 leti se je na ladjah vila rdeča zastava

Upor se je širil z ladje na ladjo - Tri dni je trajal, nakar so upor zadušili in voditelje obsodili na smrt - Proces proti ostalim pa se ni niti končal

Leta 1918 je bila avstroogrska monarhija že četrtsto leto v vojni. Bojevala se je na strani Nemčije in se nekaterih manjših držav proti številnejšim antantnim silam. Vojaški položaj centralnih sil, Avstrije in Nemčije, je bil pozimi 1917-18 takle: konec oktobra 1917 so doživeli Italijani pri Kobardu hud poraz, Avstriji so jih poginili če Plavo, Ruska vojska je bila z oktobrske revolucije izločena iz boja. Romulija je spomladi 1918 zaprosila za mir. Fronta na jugovzhodu je bila odmaknjena daleč k Solunu in na zahodni fronti so bile vojske centralnih sil globoko na ozemlju Belgije in Francije. Skratka vojni položaj je bil za Nemčijo in Avstrijo se kar ugoden. Toda gospodarsko vojno sta ti dve državi že izgubili. Pomankanje vseh vrst, še posebno hrane, je trkalo odločno na vsa vrata. In ne samo pomankanje hrane, marveč tudi politične in socialne razmere, nenehno stopnjevala nazadovništvo v vseh krogih stare države.

Januarja 1918 je prišlo do stavk in demonstracij v raznih krajih monarhije. Preveč februarja so se uprli mornarji na avstrijskih vojnih ladjah v Boki Kotorski. Uprili so se proti vladajočemu režimu, zahtevali so svobodo, krah in predvsem sklenitev miru. Upor, ki je bil v začetku dovo uspel, je bil tretjega dne strit v glavnem zaradi slabe organizacije. Naglo sidiše je obročilo na smrt z ustrelitvijo štiri upornike.

V predvojni Jugoslaviji je bila prepovedana vsaka somnistična svačenost na grobovih ustrlelih upornikov. Zato pa se tembolj spominjajo teh dogodkov v novi Jugoslaviji. Še posebno svečano so proslavili pred desetletni leti

je rušilec podkuril kotle mu je komite upornikov iz »Georga« signaliziral, naj omeje v kotih plamalizir, kar je pomenilo, da ne bo izplul. Toda komandant »Csepela« povelja z »Georga« ni uoštevati. Ob dolocen uri je rušilec dvignil sidro in se v navi vožnji usmeril proti izhodu iz zaliva. Ko je prišel v bližino »Georga« in »Gaes« sta ti dve ladji izstrelili dva ostra topovska strela pred kljun rušilca. Ta je naglo zavrti vožnjo in se pohlevno vrnil na svoje sidišče. To je bila pomembna zmaga upornikov. Topovski strel iz »Gaes« je sprožil mornar Benčević, kar je čez teden dni plaval z življenjem.

Tega dne popoldan so se pojavile rdeče zastave tudi na sodobnih križarkah »Hielgoland« in »Novara« (po 340 moži) ter na vseh sedmih rušilcih (po 100 moži). Zvečer je delegacija mornarjev predala admiralu Hansu pismene zahteve pod naslovom »Kaj hočemo«. Uporniki so v glavnem zahtevali sklenitev miru, odepcevit od Nemčije, demobilizacijo, samoodlobo narodov, boljše hrano, več dopusta, odpravo cenzure.

Prvi dan upora je bil za mornarje brez dvoma uspešen. Večina vojnihi ladij, ki so kot udarna sila nekaj pomenile, je imela na ladjah sedaj uporniki. Tudi kopenske mornariške postaje na tem področju so se uprle. Vsega se je uprlo okrog 4000 mornarjev. Pomembno je, da so bile med uporniki zastopane vse narodnosti avstroogrske monarhije.

Toda komanda Boki Kotorske, kjer je poveljeval general Guseck, je sklenila, da bo upor s silo zatrla. V širokem krogu okoli zaliva so se spuščale pobotne in topniške enote z gorskih postojank proti morju in uporniškim ladjam.

2. FEBRUAR — DRUGI DAN UPORA

Tega dne popoldan je postal Guseck upornikom ultimatum z zahtevo, da se vzpostavi prejšnje normalno stanje v roku treh ur od izročitve ultimata. Ta rok se je kasneje nekolikokrat podaljševal vse do drugega dne. Sedaj se je prvič pojavil na »Georgu« vodnik Franc Rasch, na Češkem zivci Nemec. Prišel je kot odposlanec kopenskih upornikov. Prevzel je vodstvo upora. Ko ga je admiral Hansa vprašal, kaj si domišlja, da bo dosegel mu je Rasch odgovoril: »Mi imamo sedaj oblast in je ne bomo izpustili iz rok«. Čez osem dni so Rascha obsodili na smrt.

Na manjših enotah, kakor n.p. na torpedovkah je bilo življenje med mornarji in oficirji znošnejše, saj je omejen prostor bolj zbližal ene in druge. Zato tudi upor ni bil tako izrazit in zjutraj še ni bilo videti rdečih zastav. Torpedovke so prejemale hrano iz skladišč na ladi »Gaes«. In prav v hrani je videl mornar Franc Bajželj, doma iz Strazišča pri Kranju, ki je bil na »Gac« glavni upornik, sredstvo za pristisk. »Kdor ne bo sodeloval z uporniki in ne bo dvignil rdeče zastave, tudi hrane ne bo dobil«. Je Bajželj sporočil torpedovkam. Okrog poldan so bile tudi na

OVEN (od 21.3. do 20.4.). Preveč se razdajate. Ne bo moglo dolgo trajati. Neka oseba bo kazala zanimanje za vas.

BIK (od 21.4. do 20.5.). Nevarna tekma z močnejšimi poslovnimi ljudmi. Zvedeli boste za prijetno novost.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.). Ne računajte z lahkim zaščit. V uspešnih zadevah bo prišlo do sprememb.

RAK (od 23.6. do 22.7.). Pomankanje pozornosti bi vam škodovalo. Preveč se ponosni. To sedaj ni na mestu.

LEV (od 23.7. do 22.8.). Če bo

jamborih torpedovk rdeče zastave.

Vojna ladja »Rudolf« s 464 možmi posadke, ki je opravljala strazarsko službo pri naselju Rose ob vzhodu v bokeljski zaliv s svojega sidišča ni mogla opazovati, kaj se na upornih ladjah dogaja, ker so ji razvedel zakrivali obrtniki Lusiće. Dve drugega dne, ko se je vrnil podoficer Sagner s kratkega dopusta, so mornarji od njega zvedeli za dogodke v Djenovicu. Sagner je mornarje nagovorjal na upor in prav kmalu je bila rdeča zastava na vrhu jambora. Ladja se je nameravala pridružiti uporniškim ladjam, med vožnjo pa jo je obstreljevala obalna topovska baterija. Uporniki poveljnik Sagner je padel, zadet od granate točno v glavo. Poleg njega je padel tudi čvški mornar Dvořak. Smrt teh dveh pomorščakov je potrla vsa uporniška ladj.

To je bila prva zmaga upornikov Boki Kotorske, »zmaga«, ki je opozarjala, da se razpoloženje spreminja. Uporniški duh je orel svoj zenit in začel ugodati. Tega dne popoldan so se nekaterje ladje, na katerih ni prevladala uporniška večina, odepile. Prva je bila križarka »Novara«. Izplula je iz Djenovice, v ožini pri Verigah je snela rdečo zastavo in vplula v notranji bokeljski zaliv. Njej je sledila križarka »Hielgoland« in nato še vsi rušilci.

Drugi dan upora ni bil za mornarje nič kaj obetaven, saj so bile tudi na drugih ladjah ozna z znamenja popuščanja. Ladja »Karl VI.« je zvečer izplula, čeprav ji je komite mornarjev iz »Georga« to prepovedal. Zasidrana se je tri milje daleč od »Georga«. Naslednjega jutra ni bilo na njenem jamboru rdeče zastave.

RAFAEL PERBAUC

(Nadatevanje s 6. strani)

Še vedno domneve o grobnici Filipa Makedonskega

SOLUN — Mednarodna arheologija se že nekaj mesecev ukvarja z vprašanjem, ali so v kraju Vergina v severovzhodni Grčiji zares odkrili grob Filipa Makedonskega ali ne. V razpravo so se vključili znani grški strokovnjaki, pa tudi tuji arheologi, ki se ukvarjajo z odkopavanji v Grčiji in na Bliznjem vzhodu. Profesor na solunski univerzi zgodovinar prof. Mandis Andronikos, ki je pravzaprav glavna osebnost v vsej tej zadevi, vztraja na tem, da je odkril grob očeta Aleksandra Velikega, torej Filipa Makedonskega. Prof. Andronikos je s svojimi delavci odkopal kar dvajset mestrov visok grški, ki je križ grob nekakega grobnice, o kateri je pred nekaj meseci pisal vse svetovni tisk. V intervjuju, ki ga je dal agenciji United Press, je med drugim rekel: »Kar zadeva arheološke dokaze, lahko rečem, da sem odkril grob Filipa Makedonskega, pa čeprav moram kot znanstvenik biti previden, dokler ne dobimo kakega napisa. Kar a je to skodraj nemogoče, moramo ostati pri arheoloških dokazih ali znakih.«

Njegov nekdanji kolega na univerzi prof. Fotis Petsas, ki je danes že v pokopju, pa meni nekoliko drugače. Med drugim je rekel: »Argumenti ki jih navaja Andronikos, me ne prepričajo. Za mene je ta sicer velika grobnica vendarle prekmorna za tedaj največje vojskovodjo in največjega vladarja ene dobe.«

Andronikos je danes star 57 let in je pretežni del svojega življenja preživel na področju naselja Vergina v severovzhodnem delu Grčije. Tu se namreč ukvarja z izkopavanji, ker da je to področje zgodovinsko zelo zanimivo. Pravzaprav je »zgodovinsko zanimiva« greja Grčija, le da so južni predeli te države že povsem raziskani, severneji predeli pa verjetno krijejo še marsikatero tajnost.

V oktobru letos se je prof. Andronikos srečal nasmešnila, ko je po že omenjenem odkopavanju nalezl na grob ali bolje grobnico, do katere so prišli potem, ko so od svojih čustvenih zadevah greste preko mere.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.). Odlična trgovska organizacija bo prinesla uspehe. Nemir vas bo mučil.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.). Predaleč stremite in to se vam lahko mačuje. Prijetno razpoloženje v oži družbi.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.). Naleteli boste na težave, ki pa ne bodo nevarne. Odklonite vsiljivo prijateljstvo.

RIBI (od 20.2. do 20.3.). Odločno se postavite po robu spletkam. Tu di kar se čustvenih zadev tiče, ne bo vse gladko.

SKORPIJON (od 23.10. do 22.11.). Več kritičnosti in vse bo prav. V

prilili veliko zemlje. V grob so prišli od zgoraj, to se pravi nekako s strehe in se v grobu odkril veliko dragocenosti. Predvsem jih je pritegnila odlična freska ali slika, ki prikazuje lov na jelena in leva. Strokovnjaki so iz raznih mnenj, da gre za edinstveno odkritje glede antičnega slikarstva.

Poleg te dragocene freske pa so v grobnici našli še zlati diadem makedonskih kraljev, ostanke kraljevega žezla, lepo izdelan oklep, okrašen z zlatom, zlato skrinjo, ki tehtala obih deset kilogramov, in še marsikaj. Iz tega je prof. Andronikos sklepal, da »gre vsakega za grob kakega makedonskega kralja«.

Kot arheolog pa je nato izračunal dobo oziroma starost grobnice. Po njegovem mnenju izhaja ta grobnica iz zadnjega dela 4. stoletja pred Kristusom. To izhaja iz ostanikov v grobnici najdene posode, nadalje izhaja to iz stare lesčerbe, ali olenke, ki nikakor ne more biti starejša od 340 let pred Kristusom, pa tudi iz raznih predmetov, ki ne morejo biti starejši od 320 let pred Kristusom. Solunski strokovnjak v zvezi s tem poudarja: »Edini makedonski kralj, ki je umrl v Grčiji v tem časovnem razdobju, je bil Filip Makedonski, sloviti vojskav, ki se je sedemkrat oženil in ki so ga umorili v Aigaiju leta 336 pred Kristusom na svatbi ene izmed njegovih hčera«.

Ob tolikšni gotovosti prof. Andronikos pa prof. Petsas meni drugače. Stari grški zgodovinar pravi: »Res je, datum bi se že ujemali, toda arheološki znaki ne prepričajo. Diadem, ki so ga tu odkrili, bi lahko pripadal tudi ko-

mu drugemu iz kraljeve družine. Ostanke žezla so preveč neznanstveno, da bi veljali za žezlo Filipa Makedonskega. Poleg tega bi grobnica Filipa ne okrasili z lovskimi motivi, pač pa z motivi iz kraljeve vojne, saj je bil Filip vojskovodja«. Prof. Petsas je prepričan, da gre za »zelo pomembno vednost tedanje Makedonije, vendar je Filip Makedonski imel sedem žena in veliko otrok in zato je bilo več »kandidatov« za morebitnega kralja».

Grški zgodovinar Kanatsoulis pa ne soglaša z Andronikosom glede tega, da naj bi bilo današnje mesto selje Vergina nekdanja Aigai, kjer so Filipa umorili.

Ameriški arheolog Colin Edmondson pa pravi, da je zlati diadem brez dvoma zelo prepričljiv za grobnico kakega Filipa Makedonskega, toda diadem so našli na več sarkofagah, v katerem so našli kosti in pepel.

Britanski arheolog Peter Callaghan pa meni, da »ne vemo dovolj, kdo naj bi bil nosil makedonske diademe, ostanki žezla bi mogli biti tudi ostanki patuljčes«. »Hkrati pa je res, da je Filip umrl preden je mogel oddati svojo vojsko v Perzijo, kamor je po vsej verjetnosti odšel njegov naslednik Aleksander, ki je bil iz Perzije prišel sel velikanska bogastva. Kor pa je grobnica tako bogata, je kar veljala domneva, da si je tolikšno razkošje mogel privoščiti le kralj«.

Kot vidimo, se arheologi v zvezi s številnimi problemi in vprašanji ne bodo tako zlepa našli odgovorov na vsa vprašanja, če ga bodo sploh kdaj našli. Sedaj so odkopavanja prekinili vse do spomladanja in bo torej treba počakati, da mi ne zima, da se lotijo nadaljnjih del, da bi prišli do novih odkritij.

RADIO VELE IZJAVE

TRST A
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00 in 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.05 Skladatelj dirigira; 9.30 Prehrana in zdravje; 10.05 Koncert; 10.35 Ljudje in dogodki; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Ljudsko izročilo slovencev v Italiji; 12.10 Po naše; 13.15 Steverjan 77; 13.30 Melodije; 14.10 Mladina v zrcalu časa; 14.20 Kličite Trst 31035; 16.30 O troci pojo; 17.05 Kitarist Bruno Tonazzi; 17.25 Glasbena panorama; 18.05 »Tatvina«, radijska igra.

KOPER
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Glasbena galerija; 9.20 Peto Anna Melato; 9.32 Plošče; 10.00 Z nami je...; 10.10 Otroški kotiček; 10.32 Mini jukebox; 10.45 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladim; 11.32 Poslušajmo jih skupaj; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Samoupravljalci; 14.10 Italijanski zbori; 14.33 Melodije; 15.00 Trenutki današnje kulture; 15.10 Popevke iz festivala »Zagreb 77«; 15.40 Popevke; 15.45 Par besed; 16.00 Pismo iz...; 16.05 La Vera Romagna; 16.40 Glasbeni novice; 16.45 Med zamajskimi rojaki; 17.00 Ob petih polnoči; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Zabavna glasba; 18.00 Progresivna glasba; 18.35 Iz opusa velikih mojstrov; 20.00 Zbori; 20.22 Rock party; 21.00 Jazz; 21.32 Glasbeni sporod; 22.45 Glasba za lahko noč.

RADIO 1
7.00, 8.00, 13.00, 15.00 in 19.00 Poročila; 6.00 in 7.30 Glasbeno prebujenje; 9.00 in 10.35 Govor na glasbeni program; 12.05 in 13.30 Vi in jaz 78; 14.05 Glasbeni program; 14.30 O zgodovini ustave; 15.05 Prvi Nig; 17.10 Pogovori o energiji; 18.00 Radijska pripoved; 18.20 Popevke; 19.35 Večerni program; 21.05 Novice iz opernega sveta;

RADIO 2
7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 6.00 in 7.55 Oni drugi dan; 8.45 Znameniti dogodki XX. stoletja; 9.32 »Samostanski kovač«, radijska igra; 10.12 Pogovori s poslušalci; 11.32 Tudi jaz sem bil; 12.45 Govorni program; 13.40 Spored z Landom Buzzanco; 15.00 in 16.37 Tukaj Radio 2; 17.55 in 18.33 V svetu lahke glasbe; 18.55 Popolne z orkestrama lahke glasbe; 19.50 Srečanje petih; 20.40 Oddaja o čarovinji; 21.29 Glasbene novosti za mladino.

PREBIT OBROČ SOMALSKIH UPORNIKOV PRI HARARJU?

Močna okrepitev pritiska etiopskih čet v Ogadenu

V protiofenzivi naj bi sodelovali kubanski piloti, katerih pomoč naj bi bila odločilna - Predvidevajo protinapad Etiopcev tudi v Eritreji

NAIROBI — V diplomatskih krogih v Mogadišu potrjujejo vesti zadnjih dni o močni etiopski protiofenzivi v vsem Ogadenu, ki je pršila somalske upornike, da omilijo svoj pritisk na mesto Harar. Kljub očitni etiopski premoči, seveda gre za premoč v letalstvu, s katerim uporniki ne razpolagajo, so Somalci v neposredni bližini Hararja obdržali postojanke Bable in Fiambiro, na poti, ki iz Hararja vodi v Džidžo. Somalske upornike je spravila v težave nova taktika etiopskega letalstva, ki s črtno napada tudi v nočnih urah, medtem ko je doslej napadalo samo podnevi. Iz tega nekega sklepanja, da etiopska letala priporočajo Kubanci, ki nimajo posebnih težav z zapletenimi elektronskimi napravami za nočno letenje. Ameriške vojske agencije so pred dvema tednoma objavile vest, po kateri naj bi v Etiopiji bilo tisoč sovjetskih vojaških svetovalec in 2000 Kubancev, vendar je Etiopija doslej še vedno zankala te vesti ter tudi sedaj trdi, da na njenem ozemlju ni tujih oboroženih sil, ki bi ji pomagale. Somalski uporniki pa so prav v začetku tedna pokazali predstavnikom tiska kubanskega vojske, ki naj bi ga tje v Ogadenu.

Napovedujo okrepitev etiopske vojaške dejavnosti tudi v Eritreji. S tem v zvezi je glasnik eritrejske osvobodilne fronte v Bejrutu dejal, da po zanesljivih vesteh predvidevajo močno etiopsko ofenzivo v prvem tednu februarja. Po mnenju eritrejskega glasnika je poostren pritisk etiopskih oboroženih sil odvisen redve od velike količine sovjetskega orožja, ki so ga prejeli v zadnjih tednih. Omenimo naj, da je izrazil dvor glede govoric o prisotnosti kubanskih vojakov v Eritreji. Pozval pa je Sovjetsko zvezo in njene zaveznike, naj ne pošiljajo orožja v Etiopijo, da bi preprečili nadaljevanje genocida v Eritreji.

Vojska v Ogadenu je bila v zastoji približno pet tednov in v tem času ni bilo odločidnih novosti. Somalski uporniki nadzorujejo kar 90 odst. oglednega ozemlja, medtem ko je v vladne čete svoje postojanke samo še v Hararju in Dire Davi. Vprašanje je, ali ne bodo zadnje dobave sovjetskega orožja etiopskim silam spremenile ravnotežje, ki se je ustvarilo na meji med Somalijo in Etiopijo. (IF)

Neredi v Neaplju

NEAPELJ — Pred občinsko palato je prišlo do kakih hudih neredov med policijo in skupinami organiziranih brezposelnih, kar je za več ur ohromilo promet v središču mesta. Po vestih iz kvesture naj bi policija skušala najprej prepričati demonstrante naj zapustijo trg pred županstvom, nakar je še kar trdo nastopila in jih razpršila.

Demonstranti so poškodovali več avtobusov mestnega prevoznega podjetja, pri čemer je policija priprila nekaj ljudi. Istočasno so protestirale tudi ženske iz mesnih četrti Piscinella, Marianella in Miano, ki so se zbrale najprej pred palačo deželne uprave in nato pred ustanovo za ljudske hiše in zahtevale boljše stanovanja.

Na današnji dan

(Nadaljevanje s 4. strani)

3. FEBRUAR — KONEC UPORA

Tega dne zjutraj so se pojavile pri vhodu v bolnišnico zaliv tri velike bojne ladje, ki so s svojo naglo prilpilo iz Pulje na pomoč generalu Gusecku. Uporniki so do zadnjega upali, da bodo tudi na teh ladjah zagledali rdeče zastave. Toda teh zastav ni bilo. Pač pa so opazili, da so prišle ladje usmerile svoje topove proti uporniškim ladjam. Rasch je zbral moštvo, obrazložil položaj in pozval mornarje naj sami odločijo: za nadaljevanje upora ali za ponovno predajo poveljstva oficirjem. Večina se je odločila za konec upora.

Admiral Hansa je sporočil Gusecku, da so vse ladje zopet pod poveljstvom oficirjev.

EPILOG

Brž ko so oficirji prevzeli na ladjah oblast, so uklenili in izkrcali okrog 800 mornarjev. Zaprli so jih v stare, že zapuščene trdnjave okrog Kotora. Naglo sodišče v Kotoru je sodilo osmim upornikom, od katerih so bili štiri obsojeni na smrt, dva na deset let, pet let zapora, dva pa sta bila oproščena. Na smrt so bili obsojeni: Franc Rasch, Anton Grabar, Jerko Štirovič in Mate Brničević. Usmrtili so jih 11. februarja zjutraj na pokopališču Skalari pri Kotoru.

Od v začetku zaprtih 800 mornarjev je vojno sodišče izločilo 386 udeležencev upora in zoper njih uvedlo proces zaradi hudodelstva upora. Okvirni stare monarhijske so začeli že močno škrtati. 17. oktobra 1918 je dovolil cesar kot »posebno milost«, da se sodni proces proti 348 obtoženim ustavi (abolucija), proti 31 buje obremenjenim pa naj se po-

stopke nadaljuje. Sedem upornikov je medtem dezertiralo ali umrlo.

Toda dogodki, ki so vodili k dokončnemu razsulu države, so se naglo vrstili. Blizina solunske fronte, kjer so zavezniki zmagovalno napredovali, je še posebno vplivala na ohranitev kotorskega procesa.

Dne 1. novembra 1918 so avstrijske zastave zadrle plapolale na vojnih ladjah v Boki Kotorski. Zamenjale so jih jugoslovanske.

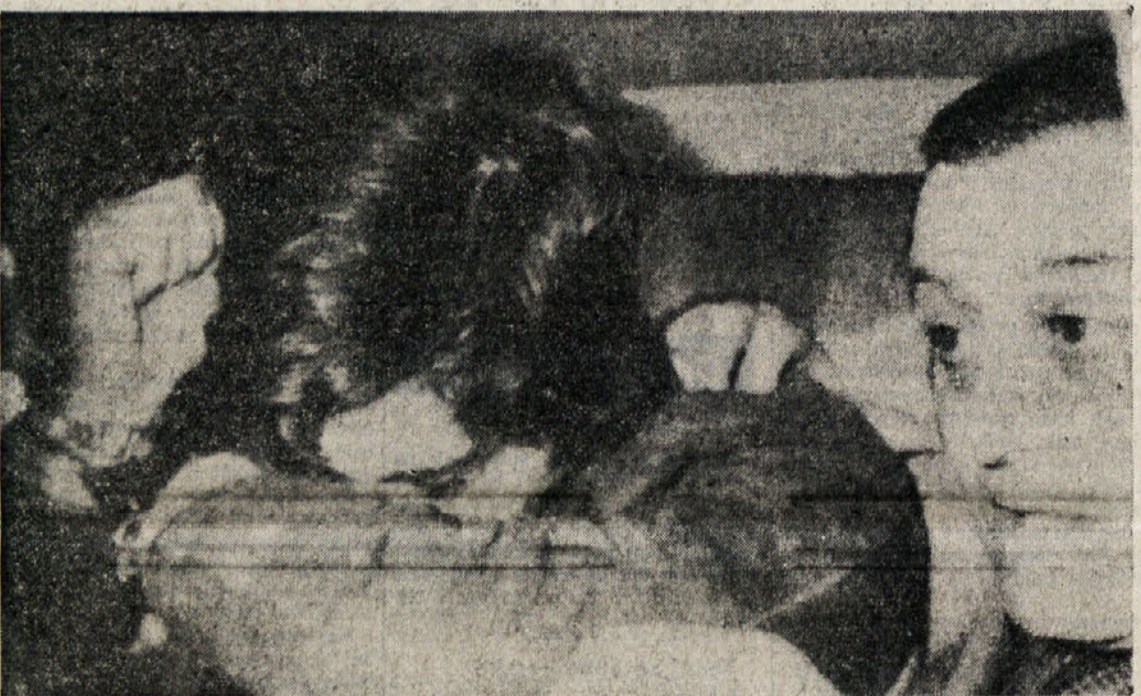
Tedaj se je tudi ustavil sodni proces proti zadnjim udeležencem upora mornarjev februarja 1918 v Boki Kotorski.

Ta upor ima mnoge revolucionarne značilnosti. To se vidi iz mornarskih zahtev izraženih v točkah »Kaj hočemo«, saj so zahtevali predvsem mir, demobilizacijo, sa-

moodlobo narodov. Torej ne samo ekonomski razlogi — ti so vsakakor prevladovali in pospešili izbruh upora — in tudi ne čisto slovansko-nacionalni razlogi niso dali uporu svojega pečata, kakor so hoteli nekateri oficirji prikazati na sodišču v Kotoru. Pri uporu so sodelovale vse narodnosti in prav zato je to bila socialistična in internacionalna akcija. Res je, da so bili med obtoženimi jugoslovani najštevilnejši, skoraj polovica vseh, res pa je tudi, da je bil njihov odstotek med avstrijskimi mornarji največji, obilna tretjina.

Ceprav upor mornarjev ni imel v mednarodnem okviru večjega odmeva, je ta pomemben dogodek vplival v notranjosti države na ljudske množice in jih vzpodbujal pri številnih uporih in demonstracijah, ki so se vrstile leta 1918 po vsej monarhiji.

Zaradi dokumentov o atentatih aretirali rimskega profesorja

RIM — Agenti političnega oddelka rimske kvesture so včeraj aretirali 30-letnega profesorja filozofije Luigi Rosatija. Na njegovem domu v četrti Primavalle so pri hišni preiskavi našli zajeten seznam, doku-

mente in beležke o atentatih v Rimu in nekaterih drugih mestih v zadnjih letih, ki naj bi jih zagrešile tako imenovane rdeče brigade, teritorialni proletarski oddelki in komunistične oborožene grupacije. Rosatija so ob-

tožili ustanavljanja oboroženih tolg in ga odpeljali v zapor Regina Coeli. Danes ga bo zaslišal namestnik državnega pravdnika dr. Mario Bruno.

Na sliki (teletoto ANSA): prof. Rosati med aretacijo.

V LECCU IN BARIJU SE PREISKAVI NADALJUJETA

Nobene vesti še o usodi zadnjih dveh ugrabljenk

Družini Corti in Mastromauro zeenkral nista prejeli nobene zahteve po odkupnini

MILAN, BARI — O usodi zadnjih dveh italijanskih ugrabljenk — 13-letne Elene Corti in 20-letne Daniele Mastromauro — ni še nobenih vest. Precej premežni družini Corti je solastniki podjetja za trgovanje z ribami in morskimi sadeži Itimport v Leccu, Mastromaurovi pa imajo tovarno testenin »Granoro« v Coratu pri Bariju. Se nista prejeli nikakršnih zahtev za ugrabiteljsko tolar. Obenem pristavljajo, da je Elena zelo rahlega zgradbe, predvsem pa je alergična na pomirjevalna sredstva. Trinajstletno srednjekolko so ugrabili v ponedeljek, ko se je po dopoldanskem pouku vračala domov. Razen avtomobila fiat 132, s katerim so po vsej verjetnosti odpeljali Ele in ki so ga našli kmalu po ugrabitvi, pa preiskovalci niso odkrili še ničesar.

Nobenih novosti ni niti v zvezi z ugrabitvijo univerzitetne študentke Daniele Mastromauro, ki jo s pomočjo helikopterja iščejo vse od nedelje zvečer. Vendar pa natančen sledi gorčja Murgia se ni nakazal sledi za ugrabitelji, ki se za enkrat še niso oglasili Danielovim sivojem. Preiskovalci so namreč sporočili, da je bil ponedeljkov telefonski poziv za zahtevo po dvemilijardni odkupnini zgolj neokusna šala. Tovrstnih nedopustnih potez je družina Mastromauro v zadnjih dneh doživela še veliko, tako da je njena zadržanost več kot upravičena. (bp)

HAVELBERG (Vzhodna Nemčija)

— Štirje vojaki so izgubili življenje v trčenju med sovjetskimi tankom in nemško ladjo, ki je prevažala 400 ton bakrove rude. Tank — dvojzvezka je namreč ponoči plul po reki Elbi, ko je nanj naletela ladja »Hess«, ki ga je zadel v kupolo, tako da je oklepnik takoj potonil, pri čemer so se vojaki utopili. Ladja je z manjšimi poškodbami lahko odplula v Zahodno Nemčijo.

UKREP BO STOPILO V VELJAVO 15. FEBRUARJA

Podražitev cestnin na vseh avtocestah

Razlika bo znašala približno 20 odstotkov, na relaciji Trst - Benetke pa kar 35 odstotkov

RIM — Vožnja po italijanskih avtocestah bo od 15. februarja dražja. Upravni svet ANAS je namreč s 13 glasovi odobril povišanje cestnine, proti temu sklepu je glasovalo 8 svetovalcev (predstavniki ACI in sindikatov).

Povišanje cestnine že dalj časa zahtevajo družbe, ki imajo v skupno avtocestno omrežje, da bi takoj krile višje poslovne stroške. Predstavniki ACI in sindikatov pa utemeljuje svoje negativno stališče, predvsem ker bo moral parlament o tem problemu razpravljati, ko bo izvedel prenosno celotnega italijanskega avtocestnega omrežja. Med drugim naj bi povišanje negativno vplivalo tudi na razvoj turizma, službi pa naj bi le za masitev »dukenj« zakupnih družb. To mnenje predstavnikov ACI je podprlo tudi tajništvo zveze trgovcev, ki obenem predlaga, da se upoštevajo olajšave tarife za relacije preko 200 km.

Ce pobleže pogledamo nove tarife

ugotovimo, da se bo cestnina zvišala približno 2,5 lire pri km (20 od sto). Na avtocesti Trst - Benetke - Videm pa bo povišek še znatnejši kar 35 od sto, tako da bomo morali k do sedanjemu znesku dodati približno 500 lir za vožnjo do Benetk. (voc)

Presenetljiva stališča dnevnika »Dolomiten«

BOCEN — Neuradno glasilo južnotirolske stranke Volkspartei »Dolomiten« je v svoji včerajšnji številki zavelo kaj čudno stališče do usode nacističnega zločinca Rederja, ki je še vedno v zaporu. »Reder je že 32 let za zapahi, kar nima prav nič opraviti s pravico, niti v mirnem niti v vojnem času: gre samo za čisto sovražstvo.« To je presenetljiv zaključek dnevnika »Dolomiten«, ki v članku pravi, da so majorja Rederja (obsojen je bil zaradi pokola v Marzabottu) obsodili zgolj na podlagi medijih dokazov. V nadaljevanju avtor članka z drznimi miselnimi skoki skuša dokazati, da po pravzaprav za pokol v Marzabottu odgovorni partizani, saj so dobro vedeli (glej primer atentat v Ul. Rasella in pokol v Ardeatinskih jamah, ki mu je sledil), da obstaja nevarnost represalij.

»Dolomiten« nato primerja eksplozijo atomskih bomb nad Hirošimo in Nagasakijem ter bombardiranje Dresdna tik pred koncem vojne s pokolom, ki so ga zagrešili Nemci v Marzabottu in v zvezi s tem ugotavlja, da nihče ni sodil ameriškim pilotom, ki so odvrgli smrtonosen tovor svojih letal na japonska mesta niti britanskemu generalu Harrisu, ki je ukazal bombardirati Dresden. Gre, kot vidimo, za dokaj obrabljene fraze in iz trto izvirne argumente, ki nikakor ne pričajo v prid demokraciji in ljubezni do pravice nemškega dnevnika in ki so še manj umestne po pobegu drugega nacističnega zločinca Kapplerja iz vojaške bolnišnice Celio. »Dolomiten« tudi očita prebivalstvu Marzabotta, ker doslej še ni privolilo v zahtevo, ki občasno prihaja iz krogov bivših bojevnikov Wehrmachta, da bi namreč pomilostili nacističnega majorja Rederja.

Odstopil švedski minister

STOCKHOLM — Namestnik ministrskega predsednika in minister za delo švedske vlade Per Ahlmark je odstopil. Švedska tiskovna agencija TT sporoča, da so bili razlogi osebne in ne politične narave. Ahlmark je bil tudi predsednik švedske liberalne stranke.

Politični procesi proti koroškim Slovincem se nadaljujejo

CELOVEC — Politični procesi proti koroškim Slovincem se nadaljujejo. Za ponedeljek, 30. jan., sta bili razpisani dve obravnavi, vendar so ju spet odložili. Obema obtožencema, učitelju glasbe Otlu Wutterju in nameščniku Mirku Messerju, je tožilstvo očitalo, da sta se 8. avgusta 1976 ob znanih policijskih izpadih proti pripadnikom manjšine upirala državnim oblastem. Obravnava proti Wutterju se preloži, ker ni bilo pomembne price, v drugem primeru pa je državno tožilstvo predlagalo sodišču, da proces delegira na sodišče izven Koroške. Očitno so se sodne oblasti odločile, da zavlačujejo politične procese proti pripadnikom manjšine in s tem zaradi povišanja stroškov še dodatno kaznujejo slovenske aktiviste, hkrati pa s tem mislijo vzeti dogodek aktualno ost.

Za 6. februar pa je napovedan nadaljnji proces, in sicer proti študentu Borutu Sommergerju, ki se je ob demonstrativni postavitvi dvojezičnega krajevne napisa v Pilberku 29. avgusta lani menda tudi upiral državnim oblastem. (Sindok)

NOVI DOM BODO POIMENOVALI PO CANKARJU

V Ljubljani gradijo kulturno središče

Sredstva bodo v glavnem prispevale ljubljanske občine in Kulturna skupnost Slovenije

LJUBLJANA — Te dni se je tudi uradno začela gradnja Kulturnega doma Ivan Cankar v Ljubljani. Neuradno se je začela že lani poleti, ko so med izkopavanjem zemlje za temelje te zgradbe naleteli na ostanke rimske Emone, ki jih bodo zdaj skrbno vključili v okolje novega in za Ljubljano prepotrebega kulturnega centra.

Delegati v Republiški skupščini so namreč odobrili načrt finansiranja izgradnje tega poslopja, tako da so nosilci izgradnje lahko podpisali družbeni dogovor. Ta slovenska kulturna ustanova bo stala okoli 647 milijonov novih dinarjev, sredstva bodo v glavnem zagotovili mesto Ljubljana in ljubljanske občine (45 odstotkov) in Republika Slovenija in Kulturna skupnost Slovenije (35 odstotkov). Kot financirji sodelujejo še RTV Ljubljana s 7 odstotki, Ljubljanska banka s 6, »Iskra« s 4 in »Emona« iz Ljubljane s tremi odstotki.

Ljubljana, oziroma vsa Slovenija, bo s tem ambicioznim objektom na-

TRŽASKI DNEVNIK

SEJA DEŽELNEGA VODSTVA CGIL - CISL - UIL

Tudi pri nas v prvi vrsti skrb za polno zaposlitev

Sindikalna zveza bo predložila političnim silam in deželnemu odboru nov razvojni načrt - Ostrina obdobja ponovne oživitve »Ordine Nuovo« v Trstu

Včeraj se je v Vidmu sestalo vodstvo enotne deželne sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL, da bi razpravljalo o predlogih zveznega tajništva za novo programsko politiko v deželi Furlanije-Julijske krajine. Zasedanja se je prvič udeležilo zastopstvo sindikata, ki ga privarav ustanavljajo policijski agenti v tej zvezi so prisotni po razpravi soglasno sprejeli resolucijo, ki obvezuje tajništvo sindikalne zveze, da se bo v stikih s političnimi silami in deželnim odborom zavzelo za dokončno rešitev vprašanj, ki zadevajo ustanavljanje policijskega sindikata, povezanega s sindikalno zvezo CGIL-CISL-UIL.

Glede nove gospodarske politike, ki naj bi jo uvedli v Furlaniji-Julijski krajini, je vodstvo sindikalne zveze prav tako soglasno

sprejelo drugo resolucijo, v kateri se poudarja popolno soglasje zelnih sindikalnih organizacij, američani, ki jih je nedavno CGIL-CISL-UIL. Tako je treba di pri nas strmei predvsem ni zaposlitvi razpoložljive sile, in to na osnovi nove programske politike na srednji rok. To je toliko bolj potrebno v Furlaniji-Julijski krajini, kjer je poleg ne krize treba premostiti tudi prazno, nastalo kot posledica prava zato bo deželno vodstvo sindikalne zveze pripravilo nov splošno-socialni načrt, ki za predstavilo političnim silam in deželnemu odboru po svojem sestanku. V Furlanije-Julijske krajini naj bi izrazilo svoje soglasje načrtom s splošno stavko v nem merilu, ki nameravajo dikalne organi, se oklicati marca letos.

Vodstvo je na koncu sprejelo tretjo resolucijo, v kateri ostrina ponovno oživitve fašistične organizacije »Ordine Nuovo« v stu in opozarja na dejstvo, da to oživitve brez vsakega razpisa pripisati škandaloznim opozorilom, razsodbam, ki so jih v zadnjih letih izrazil nekatera sodišča, na katerih so sodili fašistični krivci, vpletenih v hude prekrške političnega terorizma.

● Občinski odbornik Zanoni se udeležil sestanka rajonske komiteje škedenj in Carolo, ki bo dredi 20.30 v Ul. Roncheo 77. Razprava bo o poletnih centrih in o oživitvi.

Delavci zasedli oljarno Gaslini

Včeraj dopoldne so se sestali skupščinski delavci bivše oljarske Gaslini. Na dnevnem redu je razprava o tem, da delavstva, ki se je dalj časa vpisano v dopolno blaginjo, ni doslej prejelo sečnega predpisa iz tega sklopa za mesec januar. Vodstvo Gaslini iz Genove je pričelo delavcem sporočilo, da predvsem ne more izplačati, ker ni uveljavil INPS in sprejela predpisa vpisu delavstva v dopolnilno pokojninsko zavarovanje. Na seji so delavci sklenili, da bodo do nadaljnjega zasedli oljarno.

Danes stavka delavcev v kamnarstvu

Delavci zaposleni v kamnarstvu v javah in v ustreznih delavstvih se že od septembra lani borijo za obnovno dopolnilno pokojninsko inštitucijo pogodbe ter so v tem okviru doslej opravili 60 ur stavke. Na temu niso prodrli s svojimi zahtevami, kakor so lahko ugotovili v zadnjih skupščini, ki je bila 28. januarja v nabrežinskem kamnarstvu Pizzul. Zaradi tega so sindikalne organizacije FILLEA-CGIL, LCA-CISL in FENAL-UIL predlagale za danes novo stavko, ki bo začela ob 10.30 in bo trajala 5 ur in pol. Ob 11. uri bo v rani »L. Gruden« v Nabrežini na katerem bodo pregledali pismo, ki je bilo poslano na ministrstvo in sprejeli ukrepe za nadaljnji boj v podporo svojih zahtev. Delavci zahtevajo predvsem eno-merno delovno okolje in memo.

Prometna nesreča na Furlanski cesti

Na Furlanski cesti je prišlo do trčenja v zgodnjih popoldanskih urah do lažje prometne nesreče. Poročilo je, da se je odtrgal od kompresorja, ki se je odtrgal od avtomobila fiat 127, v katerem je peljal 32-letni radiotehnik Silvio Tauer s Proseka 2/2. Avtomobilista, ki se je pri nesreči lažje poškodoval, so preprečili v tržaski bolnišnici, kjer so ga sprejeli v nevrokirurškem oddelku s programom okrevanja v tednu dni. Tovornjak je upravljal 35-letni Dušan Pangerc iz Doline.

Protest jugoslovanskih zapornikov v Koroncu

V koronjskih zaporih je prišlo večeraj popoldne do manjšega upora. Skupina 35 jugoslovanskih zapornikov se ni hotela več vrniti v svoje celice iz protesta, ker se niso mogli postopki vlečejo predolgo. Sodni postopki vlečejo predolgo, pila je pri tem zahtevala razsvetlovanje s generalnim konzulom SFRJ, ki je svoje zahteve, Generalni konzul je svoje strani obljubil, da bo konzulat v okviru svojih pristojnosti in pravic pozanimal za položaj, skušal nuditi pravno pomoč ter se povezal s pristojnimi oblastmi za rešitev njihovih problemov. V prihodnjih dneh pa bodo predstavniki konzulata proučili tudi posamezne primere.

Zaporniki so se po teh zagotovilih vrnili v svoje celice.

Bivši opat Franzoni v novi službi

Bivši opat rimske bazilike sv. Pavla Giovanni Franzoni vodi na radiu oddajo »Vi in jaz: 1378« (Teletoto ANSA)